

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati peti vrst & Din 4.— Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za izvozništvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Delo za mir v južnovzhodni Evropi Prvi madžarski uradni obisk po vojni v Jugoslaviji

V Beograd je prispel madžarski zunanji minister grof Csaky, da podpiše prijateljsko pogodbo med obema državama

Beograd, 11. dec. Davi ob 9. se je prijel madžarski zunanji minister grof Csaky s soprogo in spremstvom v prestolnico. Na kolodvoru, ki je bil ves okrašen z madžarskimi in jugoslovenskimi zastavami, je bila postrojena častna četa vojakov z zastavo.

Na peronu sta se takoj po prihodu vlaka priručno pozdravila oba zunanja ministra, prav tako njuni soprogi, a gospa Markovičeva je grofici Csaky izročila lep šopek cvetja. Zunanji minister dr. Cincar-Marković je nato v spremstvu armijske generala in komandanta Beograda Petrovića ter zunanjega ministra Csakya obšel častno četo. Godba na peronu je zaigrala obe državni himni. Zunanji minister grof Csaky je nato v spremstvu madžarskega poslanika v Beogradu Bešenya in našega poslanika v Budimpešti Rašića krenil v dvorsko čakalnico, kjer mu je zunanji minister predstavil osebnosti, ki so prišle k pozdravu na kolodvor.

Med drugimi odličniki so bili navzoči nemški poslanik Viktor von Heeren z osebjem, italijanski poslanik Mamelli z osebjem, poljski poslanik, odpravnik poslov slovaške republike, madžarski vojni ataše, osebje madžarskega poslanstva, uradniki našega zunanjega ministrstva, predsednik beograjske občine z več generali, bivši vojni minister Gjuric, predsednik Madžarsko-jugoslovenske lige Vlada Illic in druge osebnosti.

Na meji je zunanjega ministra grofa Csakya v imenu dr. Cinkar Markovića pozdravil svetnik zunanjega ministrstva dr. Stevan Kirilović. Po vpisu v dvorsko knjigo sta grof Csaky in soproga krenila v vilo Teokarović, kjer bosta bivala za časa svojega beograjskega obiska. Vse ulice, kjer so se vozili državniki, so bile okrašene z zastavami, zbrana množica pa jim je prirejala prisrčne ovacije.

Opoldne je bil madžarski zunanji minister sprejet v avdienco pri Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu.

Po avdijenci je grof Csaky odšel na kosilo, ki ga je njemu na čast priredil jugoslovanski zunanji minister. Popoldne bo grof Csaky zadržan z uradnimi obiski. Obisk mu bodo vrnil nas zunanji minister dr. Cincar-Marković, predsednik vlade Dragiša Cvetković in predsednik vlade dr. Maček. Zvečer bo večerja pri knezu namestniku Pavlu. Jutri v četrtki bo grof Csaky dopoldne položil venec na grob neznanega vojaka na Avali. Opoldne bo madžarski poslanik v Beogradu priredil kosilo na čast znanemu ministru, popoldne pa bo Jugoslovensko-madžarsko združenje priredilo sprejem v prostorih letalskega krožka.

Istega večera priredi zunanji minister dr. Cincar-Marković s soprogo visokemu gostu na čast svečano večerjo v domu gardistov. Med prvim in drugim dnem se bodo vršile konference v zunanjem ministrstvu.

Odhod grofa Csakya iz Budimpešte

Budimpešta, 11. dec. AA. (MTI) Zunanji minister grof Csaky je soprogo odpotoval v Beograd ob enem z gospo Csaky. V spremstvu grofa in grofice so načelnik političnega oddelka v zunanjem ministrstvu minister Guzy, šef kabineta zunanjega ministra Bartlezy, načelnik oddelka za tisk Ulein Reviesky ter še nekaj višjih uradnikov iz zunanjega ministrstva. Pri slovesu na postaji so bili nemški in italijanski poslanik, odpravnik poslov jugoslovenskega poslanstva in soproga jugoslovenskega poslanika gospa Rašić. Jugoslovenski poslanik v Budimpešti Rašić je že prej odpotoval v Beograd.

Zgodovinska nujnost

Budimpešta, 11. dec. e. V madžarskih političnih krogih se glede na obisk zunanjega ministra grofa Csakya v Beogradu in glede obiska, ki ga bo takoj potem vrnil zunanji minister dr. Cincar Marković v Budimpešti, poudarja, da bo s tem začeto delo miru med obema narodoma. V madžarskih političnih krogih se kot izredno važni navajajo za nadaljnji razvoj razmer med obema državama naslednji štirje motivi:

1. Prijateljsko med Madžarsko in Jugoslavijo ni nikakšen predhodni konjunkturalni pojav, temveč resnična zgodovinska nujnost, ki naj se sedaj šele popolnoma izgradi.

2. Zbližanje med Beogradom in Budimpešto je v skladu z iniciativo in političnimi interesi Madžarske in Jugoslavije.

3. Novo prijateljstvo spravlja tudi Jugoslavijo bliže odnosoma z osjo Rim-Berlin in Jugoslavija bo v vlogi pr. novi izgradnji Evrope po besedah ministrskega predsednika Cvetkovića zavzela pomembno mesto.

4. V Budimpešti poudarjajo, da je madžarsko-jugoslovensko prijateljstvo velikega pomena ne samo za obe državi, temveč za vso južnovzhodno Evropo. Dalje poudarjajo, da bo pozneje sledila tudi Bolgarija in mnogi znaki kažejo, da bi bila tudi Turčija pripravljena približati se takšni mirovni grupaciji.

Madžarski novinarji v Beogradu

Beograd, 11. dec. z. V spremstvu madžarskega zunanjega ministra je razen njegovih sodelavcev iz zunanjega ministrstva tudi večja skupina madžarskih novinarjev. Prijavilo se je 18 predstavnikov in dopisnikov madžarskih listov, ki so vsi gostje beograjske mestne občine. Novinarji so prispeli v Beograd pred grofom Csakyjem in so zunanjega ministra dočakali na kolodvoru. Med došliimi madžarskimi novinarji je tudi predsednik Novinarske zbornice in zastopnik službene Madžarske telegrafске agencije. Obenem so dospeli z madžarskimi novinarji v Beograd tudi dopisniki beograjskih in zagrebških listov v Budimpešti.

Jugoslavija — ključ političnega sistema na Balkanu

Značilni komentari italijanskega tiska o priliki Csakyjevega obiska

Rim, 11. dec. i. Italijanski tisk posveča veliko pozornost zadržanju Jugoslavije in pri tem ne skriva svojega zadovoljstva zaradi stališča, ki ga Jugoslavija, katera pomeni ključ političnega sistema na Balkanu, kakor je to nedavno podčrtal neki italijanski list, zavzela v današnji politični situaciji. Vedno ožje sodelovanje med

Jugoslavijo in državama osi kakor tudi prijateljski odnosi teh držav, podprti z jugoslovensko madžarskim prijateljstvom, pomenijo velik korak naprej pri ustvarjanju novega reda v Evropi. »Popolo d'Italia« naglašja, da je to trden kamen v temeljih nove zgradbe.

»Il Resto Carlino« poudarja v daljšem članku, da nedavna izjava predsednika jugoslovenske vlade ni bila izrečena pod pritiskom današnjih dogodkov, temveč predstavlja manifestacijo političnega razpoloženja v Jugoslaviji ter kaže, s kakšnim razumevanjem se v državi spremlja potek mednarodnih dogodkov.

Jugoslavija je našla svojo zgodovinsko nalogo, ki jo bo duhovno in stvarno privela na pot, vodočo k rekonstrukciji evropskega kontinenta. Vsi naporji Jugoslavije so se manifestirali v tem trenutku za ohranitev miru na Balkanu in v Podunavju. Beograd ni zamudil prilike, da manifestira svojo odločno voljo, da v tem pravcu dela z Nemčijo in Italijo, ki imata iste želje.

Glede na prihod madžarskega zunanjega ministra v Beograd naglašajo italijanski listi, da se posveča največja pozornost obisku. Ta dogodek ne pomeni samo zblizanja med Jugoslavijo in Madžarsko, temveč zasleduje hkrati tudi cilj, da se ohrani v tem sektorju mir in utrdi duh solidarnosti.

Nemški komentar

Berlin, 11. dec. i. (DNB). O priliki obiska madžarskega zunanjega ministra grofa Csakya v Jugoslaviji podčrtavajo na mednarodnem mestu v Berlinu izjavo, ki jo je dal grof Csaky pred svojim prihodom v Beograd jugoslovenskemu tisku in hkrati opozarjajo na izjavo jugoslovenskih političnih krogov, ki naglašajo, da bo ta obisk poglobil odnose med Jugoslavijo in Madžarsko.

Bolgarski glas

Sofija, 11. dec. i. O priliki obiska madžarskega zunanjega ministra grofa Csakya v Beogradu piše »Slovo«, da bo madžarski gost našel najugodnejšo atmosfero za uspeh svoje misije. Državnik kakor je Cvetković, ki je pripravljen pogajati se in razgovarjati, se drži pravila, da je treba za vsako vprašanje najti kompromis. Tako pojmovanje je Cvetković dokazal v jugoslovenski notranji politiki, zdaj pa bo v enakem smislu razpravljal o zunanji politiki. List je prepričan, da sestanek v Beogradu ni samo akt diplomatske kurtoazije, temveč da bo dovedel do koristne in realne politike obeh držav.

„Carnarvon Castle“ zapustila Montevideo

Montevideo, 11. dec. s. (Reuter). Angleška pomožna križarka »Carnarvon Castle« je zapustila Montevideo snoči ob 21., dve uri, preden je potekel rok za odhod. Vsa potrebna popravila na ladji so bila do odhoda izvršena. Kljub slabemu vremenu je pozdravljala angleško pomožno križarko pri odhodu velika množica občinstva.

Poškodovan kanadski rušilec

Ottawa, 10. decembra AA. (Reuter). Uradno je bilo objavljeno, da je bil kanadski rušilec »Saguney« med bitko z neko podmornico v južnem Atlantiku poškodovan od torpeda. Ob tej priliki je izginilo 21 mornarjev, 18 pa jih je bilo ranjenih. Ranjene mornarje so prenesli v bolnišnico. Rušilec je priplul v pristanišče, kjer bodo opravili popravila.

Mornariško ministrstvo objavlja, da je izgubila kanadska mornarica v teku dosedanje vojne v celoti 281 mornarjev, ki so bili ubiti oziroma se pogrešajo.

Prijatelji irske nevtalnosti v Ameriki

New York, 10. dec. j. (Stefani) Društvo »Ameriških prijateljev irske nevtalnosti« je včeraj priredilo v New Yorku velike manifestacije, ki se jih je udeležilo kakih 6000 ljudi. Množica je po newyorških ulicah manifestirala za irsko svobodo ter protestirala proti sleherni nameri ogrožanja miru in teritorialne nedeljivosti irske republike.

Nov predsednik Švice

Bern, 10. dec. br. (SDA) Zvezni svet je na svoji današnji seji izvolil za predsednika Švice za poslovno leto 1941 člana zveznega sveta dr. Ernesta Wegerja. Dobil je 186 glasov od 193, koliko jih šteje zvezni svet.

Sorzna poročila

Curth, 11. decembra. Beograd 10. Pariz 8.90, London 10.05, New York 431, Milán 21.70, Madrid 40, Berlin 172.50, Stockholm 102.75, Sofija 4.375, Bukarešta 2.15.

PROSLAVA

500 letnice Gutenberga

V SOBOTO 14. DECEMBRA 1940
OB 20. URI V FRANCISKANSKI DVORANI V LJUBLJANI.

Odličen spored:
zborovsko in solo petje, recitacije, govor, glasba, dramski prikaz.

Vabimo vso javnost, da obišče pomembno kulturno manifestacijo in zanimivo prireditev.

Vstopnina: sedeži po 12, 10, 8, in 6 din, stojališče po 4 din.

Vojne operacije v Albaniji

Grki poročajo o novih uspehih, Italijani pa so se utrdili v novo zavzetih položajih

Atene, 11. dec. s. (Atenska tel. ag.). Grški generalni štab je objavil ponoči naslednje 45. vojno poročilo:

Ofenzivno delovanje grških čet se uspešno nadaljuje na vsej fronti. Močno utrjene postojanke so bile zavzete z nasokom na nož. Sovražnik je imel velike izgube. Zapolnili smo tri topove kalibra 100 mm.

Ameriška poročila

Atene, 11. dec. s. (Ass. Press). Po poročilih grških informacijah, ki jih je objavil pomoči predvsem grški radio, prodirajo Grki še nadalje zlasti v sektorjih fronte ob obali in na severovzhodu. Ob obali so grške čete sedaj prispele do točke 25 km severno od Santi Quaranta. Italijanska vojska se po grških informacijah tu v neredu umika.

Pri Delvinu nadaljuje grška vojska z očiščevalnimi operacijami. Zbirajo tudi številni vojni material, ki so ga Italijani ob umiku pustili na bojišču.

Glede bojev v severovzhodnem sektorju pri Podgradcu poročajo, da napredujejo Grki kljub zelo slabemu vremenu in italijanskemu odporu. Med snežnimi viharji je prišlo do bojev v gorovju med grškimi četami in italijanskimi alpskimi oddelki. Grki so zajeli nekaj italijanskih vojakov ter zaplenili nekaj topov. Grški prodor gre tu v dveh smereh: po cesti do Ohridskega jezera od Lina proti severu, ter proti zapadu pa cesti, ki vodi v Elbasan.

Letalstvo se včeraj na fronti menda ni udeleževalo, najbrže zaradi slabega vremena.

Italijansko poročilo

Rim, 11. dec. (Stefani). Poročilo vrhovnega vodstva italijanske vojske šteje 186. navaja, da so bili na grškem bojišču na italijanskem levem krilu kakor tudi na odseku Osmana odbiti vsi napadi sovražnika, ki je zaradi nagle reakcije utrpel velike izgube. Na ostalih delih bojišča so se italijanske čete utrdele v novo zavzetih položajih. Junaške smrti je umrl na čelu svojega bataljona alpskih lovcev polkovnik Pesaro.

Krf ponovno bombardiran

Atene, 11. dec. s. (Atenska tel. ag.). Notranje ministrstvo javlja, da so včeraj Italijanska letala bombardirala mesto Krf in neko vas v zapadnem Peloponezu. Napadi niso povzročili niti škode, niti žrtev.

Albanski četniki

Atene, 11. dec. s. (Reuter). Grška in angleška letala so spustila v notranjosti Albanije za fronto več albanskih emigrantov. Ti sedaj organizirajo skupine albanskih kmetov k uporabi proti Italijanom.

Atene, 11. dec. s. (Reuter). Po grških informacijah napadajo sedaj albanski četniki italijansko vojsko zlasti v predelih ob obali. Zaradi tega evakuirajo Italijani svojo vojsko iz Porta Palermo na ladjah v Valono, ker pot po kopnem ni varna.

Na fronti pri Podgradcu dobivajo Italijani ojačenja z letali. Italijanska letala spuščajo za fronto tudi vojaštvo. Grki so včeraj zasedli v gorovju pri Podgradcu neko močno utrjeno postojanko.

Ruska sodba o vlogi angleške vojne mornarice

Moskva, 11. dec. s. (Reuter). Organ ruske vojne mornarice »Krasnij flot« piše o vlogi angleške vojne mornarice v sedanji vojni ter pravi, da angleško brodogradništvo prepušča Italijanom izkrcanje na grškem polotoku. List misli, da so tudi angleški

bombni napadi na Tarant in Sardinijo imeli namen, da v naprej onemogočijo vsako udeleževanje italijanske vojne mornarice ter preprečijo italijansko izkrcanje v Grčiji.

Obenem izraža list mnenje, da Nemci doslej niso poskusili invazije Anglije predvsem zaradi moči angleškega vojnega brodogradništva.

Na 50 km dolgi fronti

v Zapadni puščavi se boji med Angleži in Italijani nadaljujejo

Kairo, 11. dec. s. (Reuter). O velikih bojih v Zapadni puščavi pri Sidi Baraniju ni davi nobenih novih uradnih poročil. Včeraj popoldne in zvečer so izdala uradna poročila o položaju poveljstva angleške vojske, letalstva in mornarice na Bliznjem vzhodu.

Komunike poveljstva kopne vojske javlja, da se operacije uspešno nadaljujejo in da je bilo doslej zajetih nad 4000 italijanskih vojakov ter več srednjih tankov.

Letalski komunikacije poročajo, da so angleška letala v ponedeljek od zore do mraka uspešno podpirala operacije kopne vojske. Zlasti so angleški bombniki napadli vsa italijanska letališča v vojnem področju ter vojaške kolone na cesti iz Libije proti Sidi Baraniju. 22 italijanskih letal je bilo sestreljenih. Angleži so izgubili tri svoja letala, toda dva pilota sta se s padali spustila na angleško ozemlje.

Komunike poveljstva angleške vojske mornarice v Egiptu javlja senci, da so v nedeljo zvečer angleške vojne ladje bombardirale Sidi Barani in italijansko vojaško taborišče v Martili, vzhodno od Sidi Baranija.

Nekaj podrobnosti o položaju na bojišču javlja poseben Reuterjev vojni poročevalec. Boji se raztezajo sedaj na skoraj 50 km dolgi fronti. Italijani zavzemajo pri Sidi Baraniju utrjene postojanke, ki so razmeščene v obliki velikega trikotnika s približno enakimi kraki. Ena vrsta italijanskih postojank teče od Sidi Baranija tik ob obali do 25 km oddaljenega taborišča Martila, vzhodno od Sidi Baranija. Druga vrsta gre od Martile proti jugozapadu v puščavo do taborišča Mibeu, tretja pa zopet od tod v Sidi Barani.

Pri angleških operacijah je imela angleška vojna mornarica nalogo, da napade predvsem italijanske postojanke med Sidi Baranijem in Martilo. Angleška pehota in oklopni oddelki pa so prešli v napad na oba druga kraka italijanskega trikotnika. Prva postojanka, ki so jo Angleži v ponedeljek zjutraj zavzeli, je bila Mibeu.

Reuterjev poročevalec javlja dalje, da so angleški oklopni oddelki prodri med Sidi Baranijem in Bukbukum že do obale. Bukbuk leži nekako 30 km proti zapadu od Sidi Baranija. S tem prodorom se je torej Angležem posrečilo, da so italijansko po-

sadko v Sidi Baraniju vsaj začasno odrezali od zaledja. Angleži cenijo, da sta v Sidi Baraniju trenutno približno dve diviziji jugoslovanske vojskosti. Ostalo italijansko vojsko v Libiji cenijo na približno 40 divizij.

Kairo, 11. dec. AA. (Reuter). V Zapadni puščavi na 50 km dolgi fronti se borbe nadaljujejo, zlasti okoli Sidi Baranija. Britanske motorizirane kolone operirajo okoli Sidi Baranija, kjer sta dve sovražni diviziji v precej težkem položaju, kakor pravi poslednje vesti.

Mirna noč v Londonu

London, 11. dec. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem današnjem jutranjem komunikatu:

Sovražna letalska aktivnost nad Anglijo je bila preteklo noč zelo majhna. Doslej nobeno poročilo ne javlja, da bi bila povzročena škoda ali žrtve.

Kakor javljajo zasebna poročila, ni doslej od nikoder poročila, da bi bila nemška letala sploh letala preteklo noč bombe. V Londonu vso noč ni bilo letalskega alarma. Šele proti jutru je bil dan znak, da se bližajo sovražna letala, vendar je bil alarm zopet kmalu preklican, ne da bi prišlo do napadov.

Topovsko streljanje čez Rokavski preliv

London, 11. dec. s. (Reuter). Angleški in nemški težki topovi so snoči zopet nekaj časa streljali čez Kanal. Ogenj so otvorili nemški topovi s postojank pri rtu Gris Nez. Nato so se dvignili angleški bombniki ter so napadli postojanke nemških težkih topov.

Socialna obnova Finske

Helsinki, 11. dec. AA. (Stefani). Sklenjeno je bilo, da se ustanovi demografsko središče, ki bo lahko kot enotna organizacija izvajalo čim odločnejšo demografsko politiko za socialno obnovo domovine.

Helsinki, 11. dec. AA. (Stefani). Dobro poučeni finski krogi izjavljajo, da ima največji izgledov pri predsedniških volitvah sedanjega predsednika finske vlade Ritti. Isti krogi izjavljajo, da uživa Ritti zaupanje vseh političnih krogov in finskega naroda.

DANES PREMIERA odlične Warner Bros. družabne satire **JAVNOST ŽELI VEDETI...** KINO SLOGA, tel. 27-30. Romantična zgodba četvorice mladih ljudi, ki po dolgem beganju najdejo pot do sreče in svoje pravo mesto v življenju. V filmu sodelujejo slavni zvezdniki iz »Kapitan Blood« in »Robin Hood«: Errol Flynn, Olivia de Havilland, Patric Knowles, Rosalind Russell in priljubljeni komik »Hju«—Hue Herbert. — Nabavite si vstupnice v predprodaji. — Predstave danes ob 16., 19. in 21.

Nepozabni prizori strahovitega potresa in nepregledne poplave so vzrok, da film privabi še vedno nove gledalce, ki odhajajo od predstav s priznanjem, da so videli delo, ki jim pomeni pravo doživljanje. Predstave ob 16., 19. in 21. uri KINO UNION — TEL. 22-21

GARY COOPER osvaja filmsko občinstvo s svojim fenomenalnim igranjem v Paramountovem veličastnem KINO MATICA — Tel. 22-41. **BEAU GESTE** (MODRA ZVEZDA) Predstave ob 16., 19. in 21. uri. Pretresljiva zgodba treh bratov, od katerih dva padeta junaške smrti, tretji dobi ljubljeno deklico...

Po Hitlerjevem govoru

Angleške ugotovitve — Ameriške radijske postaje niso prenašale govora

London, 11. dec. br. (Reuter). Listi objavljajo najzgodnejše izjave iz Hitlerjevega govora, katerim dodajajo svoje komentarje. Predvsem se čudijo, da Hitler ni omenil nemških zaveznikov, niti Rusije niti Rumunije in Slovaške, dočim je glede Italije navedel zgolj nekaj statističnih podatkov.

Ponovno je kancelar Hitler poudaril, da se bori nemški narodni socializem zoper plutokracijo. Anglije pri tem ni mogel imeti v mislih, kajti prav zadnje glasovanje v parlamentu je pokazalo, da je angleški socializem trdno za vlado.

Z nobeno besedo Hitler v svojem govoru ni omenil trenutnega vojnega položaja. Niti besedice ni dejal o položaju v Albaniji, niti se ni dotaknil angleške ofenzive v Afriki.

Tudi o zmagi v zraku ni govoril. Omenjal je samo nočne napade na Anglijo, ni pa navedel, kakaj Nemci zadnje mesece napadajo samo ponoči. Še avgusta in septembra so Nemci poskušali z napadi ponoči, toda sprlo odločne angleške obrambe so dnevene napade docela opustili. Tudi o invaziji v Anglijo ni govoril. Najbolj značilen pa je poudarek, da Nemčija ne bo kapitulirala.

New York, 11. dec. s. Včeraj se je prvič primerilo, da ameriške radijske postaje niso prenašale govora kancelarja Hitlerja. Kakor znano, je pred meseci nastal spor, ko je neka zapadnoameriška radijska družba oddajala govor kancelarja Hitlerja sredi govora prekinila. Zaradi tega je potem nemško propagandno ministrstvo vsako nadaljnjo oddajo Hitlerjevih govorov v Zedinjene države sploh prepovedalo.

Radijska družba Columbia je namesto direktnega prenosa objavila že zgodaj popoldne v posebnem telefonskem poročilu svoje poročevalke v Berlinu izvelek govor kancelarja Hitlerja. V izveleku so bila posebno poudarjena vsa ona mesta,

ki se nanašajo na Zedinjene države, na njihovo bogastvo itd. Dalje so bili omenjeni napadi na Churchill in Chamberlaina ter citirane besede, da nemških vojakov nobena sila ne bo pregnala od tam, kjer sedaj stoje.

Columbia je izrecno opozorila na dejstvo, da se nobenega Hitlerjevega govora ni prenašalo toliko evropskih radijskih postaj, kakor se je to zgodilo včeraj.

Odmev v Italiji

Rim, 11. dec. AA. (Stefani). Današnji jutrniki prinašajo govor vodje Nemčije Hitlerja in pišejo o njem.

»Messaggero« piše, da postajajo nemški in italijanski cilji tem bolj jasni, čim dalje traja vojna. Ti cilji postajajo splošni. Vojna, ki jo Nemčija in Italija vodita proti angleški nadoblasti in proti zasluževanju, ni samo vojna za svete pravice na življenjski prostor obeh narodov in za pravično ravnostevje med državami, ampak je tudi istočasno ogromna revolucija, ki ji je namenjeno vpostavitve nove vrednote, ki bodo koristile vsem narodom. S povečevanjem dela je Hitler pojasnil najvažnejši nagib, ki združuje fašistično in narodnosocialistično revolucijo.

»Popolo di Roma« piše, da se angleški plutokrati pod videzom obrambe svobode vojujejo za ohranitev koristi plutokratov in kapitalistov, ki izkoriščajo angleško ljudstvo in ves imperij. Komunisti, fašisti in narodni socialisti prihajajo pred novo zgodovino in pri tem utrjujejo načelo socialne pravice, ki ga je uresničila država, ki podpira delo in dvomi v predprave in v pravico izrabljanja. Med temi dvema stališči sporazum ni mogoč. To sta kakor dva svetova, od katerih eden pripada preteklosti in mora izginiti. Ob koncu pravi list, da gotovost vere v zmago, ki jo je Hitler še enkrat slovesno potrdil, sloni na popolnem sodelovanju orožja in na delu totalitarnih držav.

Ameriška finančna pomoč Angliji

Washington, 11. dec. s. (Ass. Press). Sredi je bila v Washingtonu važna konferenca zastopnikov ameriškega finančnega ministrstva kakor tudi ameriške vojske in vojne mornarice. Konferenca je razpravljala o nadaljnji pomoči, ki naj bi jo nudile Zedinjene države Angliji.

New York, 11. dec. s. (Tass). »New York Times« objavljajo novo informacijo o obliki, v kateri naj bi Zedinjene države dovolile Angliji finančno pomoč. Poročevalci lista v Washingtonu pravi, da bo baje ameriška vlada dala posojilo nizozemske vladi, ki ima svoj sedež v Londonu. Ta pa bi potem denar dalje posodila angleški vladi. S tako transakcijo smatrajo, da sploh ne bi bilo potrebno, da vlada Zedinjenih držav predlaga spremembo nevtalnostnega in Johnsonovega zakona, ki prepovedujeta dovolitev kredita vojnojočim se državam. »New York Times« tudi poročajo, da bo v zvezi s to transakcijo obisk nizozemske prestolonaslednice Julijane, ki prispe na povabilo predsednika Roosevelta 18. t. m. v Washington.

Ameriških živil za zasedene države ne bo

Washington, 11. dec. s. (Reuter). Angleški veleposlanik lord Lothian je objavil svojo izjavo, v kateri pravi, da ameriška vlada pod nobenim pogojem ne bo dovolila, da bi bila poslana iz Amerike v zasedene nemške pokrajine živila skozi angleško blokado.

Lord Lothian pravi v svoji izjavi, da je po predlogih bivšega ameriškega predsednika Hooverja in o drugih podobnih predlogih za pomoč prebivalstvu zasedenih pokrajin poročal angleški vladi o priliki svojega obiska v Londonu. Vlada pa je morala vse te predloge odbiti, ker bi vsaka posiljena živeža v sedanjem trenutku pomenila pomoč Nemčiji in njenih vojni pripravevanjih. Po mnenju angleške vlade bi se s tem samo podaljšala vojna.

Prav tako je angleška vlada mnenja, da prave nevarnosti za glad med prebivalstvom zasedenih pokrajin sploh ni. Nemški uradni krogi so sami ponovno izjavili, da razpolaga Nemčija z zadostnimi rezervami živil. Če torej nastane pomanjkanje, bi se to zgodilo samo zato, ker Nemčija sama ne da zasedenim pokrajinam dovolj živeža na razpolago. Lord Lothian končno pripominja, da bo nudila Anglija vse olajšave za pošiljanje zdravniških pripomočkov v zasedene pokrajine in v ne-zasedene Francijo.

Japonska brez ameriškega železa

Washington, 11. dec. s. (CBS). Sredi je bila uradno sporočeno, da bo s 30. decembra še nadalje omejen izvoz železa in jekla v vseh oblikah iz Zedinjenih držav.

Predvsem bodo odslej dovoljenje za izvoz železa in jekla izdajali izključno samo za države zapadne poloble in za Anglijo. Poleg železa in jekla pa bo odslej veljala izvozna prepoved tudi za železno rudo.

Vsi ti ukrepi so naperjeni izključno proti Japonski, kamor bo odslej vose dovoz železa in jekla popolnoma ustavljen.

Boji na Kitajskem

Cungching, 11. dec. s. Po ruskih informacijah so se gopt razvili boji v srednje Kitajski je 6000 japonskih vojakov izpadli japonske postojanke in so spravili japonsko vojsko v nevaren položaj. Boji se razvijajo ob reki Kankiang. V severni Kitajski je je 6000 japonskih vojakov izvedlo neuspešen napad na kitajske postojanke.

Pretekli teden so neregularni kitajski oddelki samo v severni Kitajski razstrelili pet japonskih vojaških vlakov.

Sanghaj, 11. dec. s. (BS). Kakor javlja uradno japonsko poročilo, so dosegli Japonci južno od ustja reke Jangce pri otoku Coučan ter mestu Ningpo važno zmago nad Kitajci. Japonci javljajo, da so se japonske čete izkrcale pod zaščito vojnih ladij ter da je v boju padlo 300 Kitajcev, 2492 kitajskih vojakov pa je bilo ujetih. Zaplenjenih je bilo 12 strojnica in okoli 400 pušk.

Odklonjeni Flandinovi predlogi

New York, 11. dec. AA. (Tass). Po poročilih »Associated Pressa« izjavljajo diplomatski krogi v Bernu, da se je Flandin 9. decembra vrnil v Pariz, ker so bili odklonjeni njegovi predlogi za vstop v francosko vlado. Flandin je želel vstopiti v francosko vlado kot minister gospodarstva ali za finance s sedežem v Parizu. Izvedelo se je, da je Flandin nameraval vpostavitvi najtesnejše gospodarsko sodelovanje med Nemčijo in Francijo.

Angleški delavci za vlado

New York, 11. dec. s. (Reuter). Predsednik angleških strokovnih zvez sir Walter Citrine je imel sredi govor na zborovanju Ameriške delavske federacije v New Yorku.

Citrine je dejal, da so angleške strokovne zveze v sedanji vojni pred izbiro, ali da ostanejo pri življenju ali pa bodo popolnoma uničene. Primer v Nemčiji in Italiji kaže, da v slučaju zmage diktatur strokovnim zvezam ne bi bilo več obstanka. Zato so začasno strokovno zvezo žrtvovali v Angliji mnoge svoje svobodine in sodelujejo v vsakem oziru za vlado, da pospešijo oboroževalni program in tembolj pomagajo v borbi proti skupnemu sovražniku.

Ukinjena latinica

Moskva, 11. dec. AA. (DNE). Svet ljudskih komisarijev SSSR je izdal uredbi, ki določa, naj se v Moldaviji ukineta latinica namesto nje pa uvede cirilica. To bo veljalo od 1. januarja naprej.

Odstranjevanje snega z mestnih cest

Ljubljansko mestno poglavarstvo opozarja na predpise mestnega cestnega reda in na dolžnosti, ki jih morajo opraviti hišni lastniki ali najemniki ter posestniki zemljišč in stavbišč pri odstranjevanju snega s hodnikov in pešpotov. Mestni cestni red namreč določa v § 75. naslednje: Kadarkoli zapade sneg, je dolžan lastnik, oskrbnik, hišnik ali najemnik hiše, stavbišča ali drugih zemljišč ob cesti odstraniti sneg s hodnika ali pešpota ob vsej dolžini posestva. Če zaradi snega drsi ali kadar se napravi poledica, morajo posestniki takoj posuti hodnik s peskom, pepelom ali žagranjem. Kadar pa zapade sneg ali sneg mora hišni posestniki ali druge odgovorne osebe nemudoma na svoje stroške zvoziti s ceste. Ob južnem vremenu in v obče, kadar se sneg in led tajata, je treba hodnike in pešpote po potrebi večkrat na dan osnažiti luž in blata. Posestniki naj predvsem upoštevajo izrecno opozorilo, da mestno cestno nadzorstvo s svojimi delavci ne spravlja snega s hodnikov in ne posipa proti poledici hodnikov ob zasebnih posestvih, in sicer brez izjeme nikjer, torej niti pri javnih posestvih, niti pri cerkvenih in tudi pri občinskih posestvih ne. Ljubljanski posestniki naj si torej o pravem času priskrbe hišnike ali druge najete delavce, ki jim bodo po predpisih in o pravem času do 7. zjutraj osnažili sneg s hodnikov. Glede širine hodnika, ki mora biti očistjen, velja naslednje pravilo: Tam, kjer so položeni robniki, je treba hodnike očistiti snega do robnika razen onega peščenega pasu ki je namenjen za nasade. Pri tem pa vendar mora biti vselej osnažena tudi odtočna kadunja ob robniku na cestišču. Hodnike brez robnikov je treba očistiti v širini najmanj 2 m, vselej pa do odtočne kadunje. Tudi pri teh hodnikih je treba vselej očistiti odtočno kadunjo ali jarek. Održavanje in odmetavanje snega v vodo je dovoljeno le na onih prostorih in bregovih ob vodi, ki bodo za odlaganje snega pripravljeni in označeni s posebnimi znaki. Posestniki naj se zavedajo pravnih posledic v primeru opustitve spravljanja snega s hodnikov in posipanja hodnikov proti poledici. Mestna policija bo sleherni zanemarjanje dolžnosti posestnikov v odstranjevanju snega s hodnikov najstrožje kaznovala.

Za odlaganje snega so določeni posebni prostori, ki bodo označeni tudi z vidnimi napisnimi tablama, ki bodo drugi ni dovoljeno in je zato tudi kaznivo. Odlaganje snega v Ljubljano je dovoljeno na Trnovskem pristanu nasproti Svabičeve ulice, na Grudnovem nabrežju pri Šentjakobskem mostu, na Krakovskem nabrežju na pripravljeneh snežnih drehah, na Cankarjevem nabrežju pri Cevljarskem mostu, na Novem trgu ob ograji nad Ljubljano, na Dvornem trgu na nabrežju, na Poljanskem nabrežju za rdečo hišo, na Sv. Petra nabrežju na snežnih drehah, na cesti Ob Ljubljani pa ob Šempetrskega mosta do mosta pri mrtvaščini. Odlaganje snega v Gradaščico je dovoljeno ob Dobrovi ulici, na mostu na Cesti XV. na Glincah in na mostu na Cesti XXI. na Glincah. Odlaganje snega v Gruberjev prekop je dovoljeno s Hradskega ceste pri Poljanskem in pri Karlovskem mostu. Dovoljeno je odvajanje snega tudi na nekateri zemljišča in sicer na Vodnikov cesti pri starem gasilskem domu, v Tivoliju na otroškem igrišču, v gramoznici pri bežigradski šoli, a povsod drugod, tako v vodo kakor na zemljišča, je odlaganje snega prepovedano.

Zborovanje krošnjarjev

Te dni je imelo društvo krošnjarjev za Slovenijo svoj prvi letni letni občni zbor. Krošnjarji so se zbrali na zborovanje v restavraciji hotela Štrunkelj iz vse banovine. Kakor kažejo poročila funkcionarjev, je bilo delo zelo težavno. Težave so se pojavile pri organiziranju, kakor tudi pri zastopanju interesov članstva. Pri volitvah je bil za predsednika soglasno izvoljen Daniel Velikonja. Predsednik je v svojem poročilu naglašal, da je šušmarstvo škodljivo tudi legalnim krošnjarjem, ker šušmarji z goljufivimi trikii škodujejo ugledu legalnih in poštenih krošnjarjev.

Na občnem zboru je bila sprejeta tudi resolucija, ki so jo poslali na pristojna mesta s prošnjo, da bi oblasti ščitile krošnjarje po zakonu. Z velikim odobravanjem je bilo sklenjeno, da ustanove podporni sklad za podpiranje onemoglih in bolnih članov.

ŠAH

Brez turnir za prvenstvo Ljubljane. Drevi ob pol osmih bo v salonu gostilne Mrak na bivši Rimski cesti brezturnir za prvenstvo Ljubljane. Za turnir je med ljubljanskimi šahisti veliko zanimanje. Udeležilo se ga bo okoli 50 šahistov. Zanimanje so vsekarbo v precejšnji meri pozivile nagrade, ki so to pot zelo pestre in bogate. V predfinalnih tekmovalnih bodo v vsaki skupini najprej prvi za finalist (3 nagrade v vsaki skupini), finalist pa bodo nato imeli upanje, da si v končni borbi pribore eno izmed 6 nagrad, ki so po zaslugi direktorja g. dr. Antona Bajca, predsednika Slovenske šahovske zveze, ter g. Ferdinanda Bizjaka, predsednika medklubškega odbora za brezturnir, res lepe. Oba sta v nagradni fond prispevala po 100 din. Nagrade se bodo vrstile od 150 din navzdol. Opozorjamo šahiste, naj se prijavijo takoj ob sedmih. V primeru prevelike navale, bo vodstvo prisiljeno kasne prijave odkloniti. Tajnik prof. Gabrovšek

Bilanca poslovanja OUZD v Ljubljani

Zaostanek neplačanih zavarovalnih prispevkov je dosegel ogromno vsoto nad 30 milijonov din

Na zadnji seji ravnateljstva okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani so razpravljali tudi o poskusni bilanci za obdobje januar—september 1940.

Predpisani dohodki so dosegli v tem času 46.546.355,96 din. Skupnih dohodkov odpade na predpisane zavarovalne prispevke za primer bolezni 45.570.079,24 din, ostali dohodki pa so bili iz povračil, lastnih kopalskih naprav, obresti itd. Predpisani prispevki, kakor so izkazani v poskusni bilanci za dobo januar—september 1940, seveda ob koncu septembra 1940 še niso bili plačani in se poravnajo običajno 3 do 4 mesece kasneje.

Izdatki so bili 45.543.145,32 din. V njih so vštete tudi obveznosti, ki so nastale v obdobju januar—september 1940, vendar pa tozadevni računi uradu niso bili pravčasno predloženi. Vpostevanje te obveznosti znaša poslovnih prebitke 1.003.210,64 din. Med izdatki je najvišja postavka hranarina, ki je dosegla 12.698.347,10 din ali 27,29% skupnih dohodkov. Stroški za zdravila so dosegli 5.262.449,30 din ali 11,30%. Za oskrbovanje v bolnišnicah je urad izdal 5.602.927,75 din ali 12,04%. Stroški za zdravilne so znašali 4.888.010,66 din ali 10,50%. Porodniške podpore in dajatve so dosegle 2.614.102,50 din ali 5,61%. Zdravljenje v sanatorijih je obremenilo urad za 2.652.267,75 din ali 5,70%. Za nego in popravilo zob je urad izdal 816.216,64 din ali 1,75%. Pogrebni izplačila 330.471,75 din ali 0,71%. Vzdrževanje ambulatorijev je stalo 1.074.215,94 din ali 2,31%. Lažna kontrola bolnikov 711.979,73 din ali 1,53%.

Odpis in vzdrževanje inventarja 343.672,62 din ali 0,74%. Stroški samouprave 73 tisoč 172,25 din, ali 0,16%. Razni stroški pa 53.886,50 din ali 0,12%. Dotacija skladu za odpis neizterljivih prispevkov je znašala za 9 mesecev 1.139.251,98 din ali 2,45%. Dotacija skladu za pokritje primanjkljajev pa tudi 1.139.251,98 din ali 2,45%. Dotacija tema dvema skladoma je po § 238 a statuta določena s 2,5% od predpisanih prispevkov za primer bolezni. Upravnih stroškov je bilo 6.142.970,86 din ali 13,20%, med njimi za osebne izdatke 4.983.873,60 din ali 10,71%, na materialne pa 1 mil. 159.097,26 ali 2,49%. Med materialnimi izdatki so tudi najemnine za poslovne prostore v zgradbah osrednjega urada. Najemnine so določene s 7% od investirane glavnice, kar predstavlja sprico visokih gradbenih glavnih preseceh breme.

Hranarina je nasproti oni v istem razdobju 1.1939 precej nižja, toda je še vedno za 1 in pol točke višja, kakor je povprečje za vso državo. V obdobju januar—september je bilo v staležu delavskih prispevkov povprečno vsak dan 2.730 oseb, med njimi 335 porodnic, ki so bile upravičene do podpore in dajatve.

Med imovinskimi postavkami zbuja najbolj pozornost zaostanek neporavnanih zavarovalnih prispevkov v znesku 30 mil. 190.748,32. Prav ta izredno visok zaostanek povzroča uradu težke motnje pri poslovanju, ker ne more pravočasno poravnati svojih obveznosti do zdravstvenih ustanov, bolnišnic, sanatorijev in drugih dobaviteljev.

Sneg je pobelil Ljubljano in okolico

Obljublja se živahna smučarska sezona

Ljubljana, 11. decembra. Po meglenih, deloma pa tudi lepih solnčnih dneh, ko smo imeli do 10 stopenj mraza, je pričela včeraj popoldne zmrzlina popuščati. Ko se je že zdelo, da bo zopet zmagalo sonce, se je moralo že zgodaj popoldne umakniti za oblake in je nastal lahen jug. Zvečer se je nebo zjasnilo, ponoči pa se je naenkrat močno pooblačilo in je pričel padati rahel snežec. Ko so se zjutraj prebudili Ljubljančani, so zagledali mesto pokrito s snežno odejo, ki se je sedaj najbrže ne bomo tako hitro znehlili. Snega so se seveda najbolj razveselili zimske športniki. Zlasti so veseli belega blagoslova naši Gorenjci, prebivalci turško-prometnih krajev, kjer je zimski sport doma. V Kranjski gori je bilo za bližajočo se božič še prej rezerviranih veliko hotelovskih sob, sedaj pa kaže, da se bodo še pomnožile. Največ prijav je iz Hrvaške, zlasti iz Zagreba, seveda tudi iz Ljubljane, a nekaj tudi že iz Beograda. Kakor vse kaže, bo imela letos Gorenjska prav idealno zimsko turistično sezono, s čemer bo nekoliko oškodovana za izgube v poletju.

Nenadno zapadli sneg je zjutraj posebno presenetil voznike. Nekateri so bili mnenja, da se bo še dalo voziti s težkimi tovornimi vozovi, pa so kmalu spoznali, da živina preveč trpi in so bili zato prisiljeni zamenjati vozove s sammi. Tako so v mesto pricinjali že na vse zgodaj tudi v sani vpreženi konji z dežele, ki so pripeljali na trg razno blago. Tudi izanci, ki so pripeljali v mesto drva, so se pojavili na Grudnovem nabrežju ter na Krakovskem nasipu s sammi.

Zaradi snega je bil zjutraj močno oviran tramvajski promet. Proge so sicer očistili že rano, vendar so mogli vozovi le počasi voziti in so prihajali v mesto zlasti iz št. Viša z večjimi zamudami. Zaradi zamud so bili več ali manj prizadeti solski otroci in sploh dijak, ki stanujejo v okolici in ki so vezani na vožnjo s tramvajem. Bilo je tudi nekaj manjših nezgod. Prav ob 8. je pred glavno pošto skočil s tira tramvajski voz št. 1, ki prihaja iz št. Viša, in je trajalo nad četrt ure, preden so ga spravili na tir, da se je mogel pred pošto in sredi mesta zopet razvijati normalen promet.

Petletnica banovinske šole za protiletalsko zaščito v Ljubljani

Jeseni l. 1935 je bilo dograjeno na dvorišču l. drž. realne gimnazije v Ljubljani majhno poslopje, namenjeno za šolo o protiletalski in protiletalski zaščiti. Banska uprava v Ljubljani je prva v državi spoznala, da se more poučevanje v teh popolnoma novih panogah in sploh vse prizadevanje za popularizacijo civilne zaštite izvajati uspešno le v posebni šoli. Zato je zgradila omenjeno poslopje, v katerem so laboratorijski prostori, za predavanja pa se uporablja velika predavalnica v posloju realne gimnazije, ki je prav tako banovinska last. Tako je l. 1936 pričela posloovati v Ljubljani prva šola za protiletalsko zaščito, ki se je — glede na laboratorijske prostore — imenovala tudi le »Plinska šola«. Ta zavod je torej najstarejša šola za splošno poučevanje o protiletalski zaščiti v vsej državi. Zagreb je dobil šolo te vrste šele l. 1938, Beograd pa lani. Šola je pričela in prireja poleg krajskih informativnih predavanj daljše strokovne tečaje. V teh se je v prvih letih poučevala le kemijška in deloma sanitetna služba protiletalske zaštite, postopno pa je uprava zavoda, sledeč velikanskemu razvoju protiletalske zaštite v inozemstvu, pričela uvajati tudi vse druge panoge civilne zaštite v program pouka. Nova uredba o zaščiti pred letalskimi napadi z dne 13. aprila 1939 pa je dala povod, da se je šola še bolj razvila. Iz prejšnjega, morda nekoliko onostranskega poučevanja, je po zaslugi nove uprave, imenovane po kr. banški upravi, v istem letu nastala popolnoma sodobna šola o protiletalski zaščiti. Skupnemu prizadevanju banške uprave, uprave šole in posameznih predavateljev se je posrečilo z razmeroma majhnimi sredstvi organizirati tak program poučevanja, da se more delo šole primerni z delom podobnih zavodov v naprednejših državah.

Poučevanje v tečajih banovinske šole je čim bolj nazorno. Predavanja ponazarjajo s skioptične slike in razni modeli ter poskusi, demonstracije in vaje. Vsak tečajnik ima priliko, da se priuči pravilnemu ravnanju z masko in da se v zastrupljeni atmosferi prepriča o njeni učinkovitosti. O kvaliteti tečajev banovinske šole za protiletalsko zaščito najbolje priča knjiga »Protiletalska zaščita«, ki je izšla letos v maju v založbi banške uprave. Knjigo so namreč spisal sami predavatelji te šole, uporabivši za to izbrana poglavja iz svojih predavanj. Knjiga je bila od prebivalstva, od strokovnjakov in od nadrejenega oblastva ugodno sprejeta, saj so že v prvih 5 mesecih razpečali nad 40% vse zaloge.

Namen šole je predvsem pripravi predavanja, vendar pa je opravljala tudi čisto znanstvene poskuse in raziskovanja na kemijskem, medicinskem in fizikalnem področju. Želeli je, da šola vsa svoja prizadevanja nadaljuje, tako da bi se ob nabavi potrebnih sredstev razvila v še popolnejši zavod svoje vrste Organizatornega dela po vzoru šol v Zagrebu in Beogradu šola ni izvrševala, ker spada to v področje krajevnih, t. j. občinskih šol, dočim je banovinska šola osrednji zavod za vse banovino.

Banovinska šola za protiletalsko zaščito je priredila nekaj tečajev tudi na podeželju, v glavnem pa je vsrila tečaje v Ljubljani; za osebe banške uprave, za sreske sanitetne referente iz vse banovine, za osebe dravske finančne direkcije in podrejenih uradov, za direkcijo PTT in osebe ljubljanskih pošt, za sreske inštruktorje protiletalske zaštite, za vse letnike gojenčev zanderarmijske šole, za osebe policije, za gasilce, učiteljsko ter dijaštvo srednjih šol, za dijaštvo nekaterih zasebnih učilišč, za člane Rdečega križa, telovadnih društev in nekaterih drugih organizacij, za uradništvo mestnih uradov itd. Skupno je bilo doslej prirejenih 96 tečajev s skupno 632 urami predavanj in 200 urami praktičnih vaj. Te tečaje je skupno obiskovalo 5444 oseb, ki so se vse tudi vadile v plinski sobi v zastrupljeni atmosferi. V več primerih je banška uprava dovolila uporabo te sobe tudi za tečaje, ki so jih priredile razne druge ustanove, zlasti gasilska zajednica dravske banovine.

Tečaji v banovinski šoli za protiletalsko zaščito so brezplačni, zato pa ima šola dokajšnje finančne težave. Šola je postavila in jo vzdržuje banovina, h gradbenim stroškom pa je prispevala tudi ljubljanska mestna občina določeni zneski, poslej pa je kot odškodnino za uporabo nakazala manjše zneske. Gospodarski krogi — v nasprotju z onimi v Zagrebu in Beogradu — pa doslej h gradbenim in poslovalnim stroškom šole sploh niso nič prispevali.

Težava pri poslovanju je nadalje v tem, da uporablja predavalnica šole poleg realne gimnazije tudi kemični inštitut univerze, ki doseže še ni mogel priti do lastnega poslopja. Razvrstitve učnih ur v predavalnici se more torej doseči le v vsestranskimi omejitvami. Navzile tem težavam pa vrši banovinska šola svojo pionirsko nalogo dajče. Če se danes celo z najmerodajnejših mest izreka delu na protiletalskem področju v naši banovini priznanje, je to med drugim tudi velika zasluga banovinske šole, ki dela že pet let na vzgoji prebivalstva in ustanov v protiletalski zaščiti.

Iz Zagorja

»Celjski grofci« na solskotem odru. Preteklo soboto je doživel preurejeni solski odru svoj kratki izredni vzhoritev »Celjskih grofov«. Predstava je doživela razveseljen uspeh. Sobotni predstavi je prisostvoval tudi idejni ustvarilec novega solskega odra, član ljubljanskega narodnega gledališča g. Valo Bratina. Po njegovih osnutkih je g. Branko Korbar izdelal tudi podobno scenografijo, ki je s smotrenimi lučnimi efekti prišla do polne veljave ter omogočala najkrajše odmore med dejanji. Pred predstavo se je g. Bratina zahvalil za trud v svojem prisrčnem govoru starostu g. Loize Kočenc. Če je bila dvorana v soboto polna, na nedeljo pri popolnanski ponovitvi ni bilo mogoče najti niti prostora za sedež. To pot so prihiti tudi Ložani in Kisčevani, ter so imeli priliko videti šola za spoznanje uspešnejše predstavo kakor je bila sobotna. Tako se moramo samo iskreno veseliti in čestitati k normalnemu in smotnemu uspehu z željo, da bi nam pripravljena igralna družina kmalu postrela z novim odskrim uspehom.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

DNEVNE VESTI

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list k. banke uprave dravske banovine« št. 98 z dne 7. t. m. objavlja naredbi o podaljšavi prehodnih določb k naredbi o kontroli izvoza lesa, lesnih izdelkov in gozdnih proizvodov; pravilnik o stroju železniške straže, nove cene soli, zvišane prodajne cene petroleja, maksimiranje cen stari gumijev obuti in odpadkom od gumija, izvozni avtomobilski zunanje in notranje gume; popravke o uradnem priobčilu centralne za kurivo, odredbo glede zvišanja številca vajencev v strokah strojnih ključavničarjev, kleparjev, lijarjev, pasarjev in kovinotrudcev, zlatarjev, graverjev, mehanikov in avtomobilskih optikov in rudarjev, popravke v banovinskih odredbi o minimalnih mezdah za nevalificirane delavce, objavo o spremembi meje župnij Vransko in Sv. Jurij ob Taboru in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Cena enotnemu milu. Kraljevska banka uprava je na vlogo Zveze industrijev odobrila, da smejo tvornice Zlatogor-Dravcar in drug v Mariboru, Ljubljanski svečarna Dolničar in Richter v Ljubljani, Celjske milarne »Hubertus« d. z. o. z. v Celju, Ignac Fock, tovarna mila v Kranju in Golob & Co., tovarna kamniških izdelkov v Ljubljani, prodajati milo po naslednjih cenah: 1) Enotno 50% milo navadno pri takojšnjem plačilu franko postaja prodajalca, kg po 16 din, pri prodaji na veliko od strani tovarna. Skupni davek se pršteva k tej ceni. 2) Pri prodaji od strani veletrgovcev po ceni, ki se dobi, ako se pršteje tovarniški ceni 80 par za 5%, skupni davek, tovarniška cena za strošek veletrgovca v iznosu 1.50 din. 3) Terpentinovno enotno 50% milo se sme prodajati s pribitkom 1.50 din na gori navedene cene.

— Diplomirani so bili na pravni fakulteti univerze v Ljubljani Francšek Gasperski iz Pekla, pri Trebojah, Vilbald Svetlič iz Ljubljane, Vincenc Suhadolc iz Sučice občina Dobrova pri Ljubljani, Gojmir Demšar iz Mokronog pri Martinu, iz Velike Polane. Čestitamo!

— Letošnji pridelek zelja in krompirja. Letos je bilo zasajeno zelje na okrog 37.500 ha zemlje. Pridelek znaša povprečno po 3 met. stote na hektar in je rekord. Izvoz zelja v Nemčijo je bil novembra precej velik, cene pa so vendar nizke, gibljejo se od 40 do 50 din za 100 kg. — Po cenitvi kmetijskih strokovnjakov je bilo letos pridelano v naši državi okrog 21 milijonov met. stotov krompirja.

— Naša tekstilna industrija začela uporabljati lesno volno. Kljub zastoji v nekaterih tekstilnih tovarnah so začela sedaj nekatera podjetja povečevati svoje obrate ter jih preurejati, da bodo prilagojeni za uporabo novih surovin. Tako nabavljajo nove stroje za izdelovanje umetne svile, uporabljajo so pa tudi že začeli lesno ali celulozno volno, ki jo dobivajo iz Italije in Nemčije. Mariborska tovarna Hutter je sezidala dve večji tovarniški poslopji na Melju, kjer bo izdelovala umetno svilo.

— Vprašanje delitve SUZAR-ja. Sklicana je seja odbora ministrov, ki je bil sestavljen letos, da prouči vprašanje delitve SUZAR-ja. V soboto je bila konferenca, pri predstojniku odbora za socialno politiko. Udeležili so se vsi poverjeniki SUZAR-ja in na nji so sklenili, da rešitev tega vprašanja prepuste odboru ministrov. Za delitev SUZAR-ja pride v poštev več predlogov, a v glavnem dva. Po enem predlogu bi naj delavsko zavarovanje reorganizirali tako, da bi bolnišnični panogama bila razdeljena na pokrajine, skupno bi pa ostala rentno zavarovanje. Po drugem predlogu bi se na izdaja popolna decentralizacija SUZAR-ja, tako da bi samostojni nosilec delavskega zavarovanja v Hrvatski prevzel vse zavarovalne panoge.

— Izvoz jabolk v Nemčijo in na Češko. Po sporočilu Prizada je dosežen z nemškimi oblastmi sporazum, da se zvišajo cene na naša sveža jabolka na 35 RM za 100 kg franco nemško-jugoslovenska postaja.

— Izvoz vina iz Slovenije. Novembra je bilo izvoženih iz Slovenije 56.147 litrov stajerskih vin, po večini v Nemčijo.

— Razpis zdravniške službe. Banska uprava v Ljubljani razpisuje službo zdravnika združene zdravstvene občine Vuzenica (srez dravogradski), Sv. Peter pod Svetimi gorami (srez šmarški) in Teharje (srez celjski). Prosilci morajo imeti pogoje za sprejem v banovinsko službo v smislu zakona o uradnikih v zvezi s pravilnikom o službenem razmerju banovinskih uslužbencev dravske banovine, dovršeno zdravniško pripravljeno dobo in vsaj šest mesecev bolnišnične prakse iz porodništva in ginekologije. Prosje naj se vlože pri banški upravi v Ljubljani do 15. januarja 1941.

— Zivalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 23. novembra je bil v vranični prisad v sušavec na 1 dvorcu, steklina na 10, svinjska kuga na 91, svinjska rdečica na 13, perutninska kolera na 1 in kuga čebelar zalege na 11 dvorcih.

— Nova vrsta kruha v Zagrebu. Danes so začeli v Zagrebu peči kruh iz mešanice 60% pšenice in 40% koruzne moke. Ta kruh je na prodaj po 4.50 din kg. Hkrati je večerjal ministrski svet sprejel uredbi o metlju žita. Ta uredba predpisuje uvedbo enotnega kruha 1. januarja iz mešanice 70% pšenice in 30 koruzne moke. S to uredbi je uveden tudi državni in banovinski monopol za metje bele pšenične moke za bolnišnice in druge ustanove. Milni, ki jih bodo ekološko država in banovine, bodo mleti po 70 kg krušne moke in 15 kg peševne moke iz 100 kg pšenice. Drugi milni bodo mleti le enotno krušno moko, in sicer, da bodo nameli iz 100 kg pšenice 85 kg krušne moke in 12 kg otrobov. Ta način uvedbe metja pšenice bo pripomogel, da bomo porabili 37.000 vagonov pšenice manj, kakor bi je sicer.

— 120.000.000 din za javna poslopja banovini Hrvatski. Arhitektonski odsek banke uprave banovine Hrvatske izdeluje načrta za javna poslopja, ki bodo veljala okrog 120.000.000 din. Večina teh poslopj se že začeli zidati, a razen tega so projektirana poslopja v vsoti 50.000.000 din in poslopja, pri katerih so bila dela začasno ustavljena in jih bodo zdaj končali. Ena največjih del je poslopje pošte na kolodvoru v Zagrebu, kar središče na že po tem, da je bilo zani od ministrstva odobreno 26.000.000 din. To poslopje bo prihodnje leto že izročeno svojemu namenu. Razen tega nameravajo zgraditi veliko poslopje na Slovenskem Brodu. Veljalo bo 3.400.000 din, počasi poslopi na Sušaku na 5.000.000 din. Razen tega so v Zagrebu dodelali stanovanjsko po-

slonje uradnikov Pošte hranilnice. Poslopje velja 6.500.000 din. V Zagrebu bodo zidali velika univerzitetna poslopja. Veliko poslopje tehniške fakultete je že gotovo. Stavbna dela so veljala 20.000.000 din. Zidajo poslopje veterinarske fakultete in glavni trakt je že gotov. Dela bodo veljala 15.500.000 din. Razen tega so začeli tudi zidati pavilione za kmetijsko gozdarsko fakulteto. Za začeta dela bodo znašali stroški 6.000.000 din, druga dela pa še približno toliko. Odobrena je vsota tudi 10.000.000 din za poslopje medicinske fakultete. Razen tega imajo v načrtu številna šolska poslopja za srednješolske zavode. Mnoga dela so že začeli.

— Uvoz riža iz Italije. Poročali smo, da je bil nedavno izdelan predlog cen za prodajo riža na drobno in na debelo. Zda je ta predlog sprejet in odobril ga je urad za kontrolo cen. Zato bodo lahko takoj začeli uvažati riž iz Italije. Uvoženo bo 600 vagonov riža in neupravičeno je bojazen, da bo primanjkovalo riža v naši državi.

— Konferenca o organizaciji izvoza živine. V trgovinskem ministru bo 11. t. m. konferenca zastopnikov zadrugarstva, živinorejcev in izvoznikov. Razpravljali bodo o novem načrtu uredbe o izvozu živine. Konferenci bo predsedoval trgovinski minister.

— Konferenca o prehrani Slovenije. Včeraj je bila v trgovinskem ministru konferenca o prehrani Slovenije. Prisostvoval ji je zastopnik banovinskega prehranjevalnega zavoda bivši minister Snoj.

— Razprodaja zaplenjenega orožja. Sreško načelstvo v Ljubljani razpisuje javno licitacijo zaplenjenega orožja, po čl. 40. zakona, čigar lastniki se niso poslužili pravice zakona o nošenju in posesti orožja. Na javni licitaciji, ki bo 30. t. m. ob 9. dopoldne v poslopij sreškega načelstva v Ljubljani, Hrenova ulica 11, bodo prodajali razne puške, samokrese itd. Licitacije za orožje se smejo udeležiti samo osebe, ki imajo nabavno dovoljenje za orožje, in bodo smeje kupiti le orožje, na katero se dovoljenje glasi. Na dražbi kupljeno orožje se mora v osmih dneh prijaviti občeupravnemu oblastvu prve stopnje in prosti ali za orožni list ali za dovolilo za posest orožja. Vsak kupec plača razen kupnine še takso 10 din za dražbeni zapisnik in takso v višini 4 odstotkov kupne cene.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in snežno vreme. Dovi je začelo snežiti v Ljubljani in smo imeli do 7. ure 4.4 mm padavin. Najvišja temperatura je bila večeraj v Kumboru 13, v Dubrovniku 12, v Splitu 9, na Visu in Rabu 8, v Sarajevu 2, v Zagrebu 0.0, v Ljubljani -0.8, v Beogradu -1.0, v Mariboru -4. Dovi je kazal barometer v Ljubljani 748.4, temperatura je znašala -4.8, na aerodromu -6.0, v Mariboru -7.3, v Zagrebu -7, v Beogradu -4, v Sarajevu -9.

Iz Ljubljane

— Včeraj ruske glasbe, po vrsti drugi, bo drevi ob 20. v ljubljanskem radiu in bo obsegal osebnost in delo slavnega mojstra Čajkovskega. Predaval bo prof. dr. Dragotin Cvjetko, rektor glasbene akademije Anton Trost pa bo izvajal Čajkovskega Scherzo op. 2, št. 2, Nocturno op. 19, št. 4, nekatera dela iz Letnih časov ter veliki klavirski solo iz Koncertne fantazije. Na zanimivo glasbeno prireditev opozarjamo.

— V Kdor spremlja z zanimanjem razvoj slovenske dramske umetnosti bo prišel drevi ob 20. v frančiškansko dvorano gledati »Dva bregova«. Delo bodo uprizorili člani Gledališča mladih, ki bodo pokazali, da je treba tudi v odrski umetnosti iskati novih poti in novega izraza. Režira Zvonimir Šintić. Predprodaja vstopnic v frančiškanski pasaji. Ker je veliko zanimanje, si nabavite vstopnice pravočasno v predprodaji.

— Prirodoslovno društvo in Ljudska univerza. Drevi ob 20. bo predaval v kemični predavalnici gimnazije v Vegovi ulici univ. prof. dr. M. Rebek o temi »Kateri snovi dobivamo iz acetalena«. Sedeži po 2 din, stojčica 1 din, dijaki in člani obeh društev prosti. Predavanje g. dr. Petreta bo v sredo 18. t. m. v mali dvorani Filharmoničnega društva na Kongresnem trgu.

— V Umetnostno zgodovinsko društvo v Ljubljani bo imelo XVII. redni letni občni zbor v torek 17. t. m. ob 17. v knjižničnih prostorih Narodnega muzeja v Ljubljani (vhod z Bleiweisove ceste). Člani in prijatelji društva vabljeni.

— Društvo absolventov drž. trg. šol v Ljubljani priredi drevi ob 20. v restavraciji »Šestice« predavanje dr. Bratka Krofca o »Shakespeareu. Dolžnost vseh absolventov — polnoštevilna udeležba!

— V Filozofsko društvo bo priredilo v soboto redno predavanje. Predaval bo g. dr. Stanko Gogala o temi: Logika mišljenja in logika čustvovanja, in sicer v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi. Vabljeni!

— V Sentjakovski gledališki odeli, bo uprizoril v soboto 14. t. m. ob 20. igrano »Nenavaden človek«. Čisti prebitek je namenjen Sokolu II. za dograditev doma v Trnovem. Vabimo vse svoje članstvo, naše prijatelje, naj si pravdočasno preskrbe vstopnice, ki so na razpolago v teku dneva pri br. Pogačniku na Kongresnem trgu, vsak večer pa v društvenem domu v Trnovem.

— V Izseljenska akademija bo 15. decembra v veliki dvorani hotela »Union«, Sodelovala bo mladina vseh ljubljanskih šol. Naj izkaže slovenski narod priznanje poštovni mladini, ki hoče s svojo pesmijo ponoviti našim rojakom v tujini. Čisti dobitek je namenjen izključno izseljenski mladini, da se ji omogoči obisk domovine, da se pokrepi v narodnem duhu in v ljubni do naroda in države.

— V Rezervni podoficirji! Dne 14. t. m. bo ob 20. predaval v salonu gostilne »Mirke« na cesti 29. oktobra št. 4, kjer so oče naprej tudi uradni prostori pododbora, šef centra Aeroputa dr. Stane Rape o temi »Sodobno letalstvo in odbrana«. Za člano je udeležba obvezna. — Obenem obveščamo vse rezervne podoficirje, da je bilo s sklepom zadnje seje banovinskega odbora določeno, da je mesec december za tekočo poslovno dobo zadnji za vpisovanje novih članov, ker po novem letu do občnih zborov ne bomo sprejemali novih članov. Vsi rezervni podoficirji naj postanejo člani svoje stanovske organizacije, ker je to v interesu njih samih kakor tudi razvoj or-

ganizacije. Uradne ure so vsako sredo od 17. do 19. in nedeljo od 10 do 11. Uruženje rezervnih podoficirjev, podobor Ljubljana.

— Mladina za zimsko pomoč. Na zadnji seji mestnega sveta je župan Ljubljanski g. dr. Juro Adlešič kot predsednik odbora za zimsko pomoč rezelem našega mesta naprosil tudi našo mladino za sodelovanje pri tej plemeniti akciji, ki jo je po vseh mestih države sprožil plemeniti poziv Nj. Vis. kneginje Olge. Vse srednje šole so naprošene za prireditev v prid zimski pomoči, prav tako bodo pa tudi varovalci mestnih otroških zavetišč in prehodnega otroškega doma skušali pokazati uspehe dobre vzgoje v korist zimski pomoči. Zlasti so naprošeni tudi vsi prireditelji plesnih vaj, naj pobirajo pri vseh plesnih vajah od vsake osebe vsaj po 1 din prispevka za zimsko pomoč, vsaj po 2 din pa pri plesnih venčih in večjih plesnih prireditvah, ker bi družice mestna občina morala take prireditve obdavčiti. Posebno naj se pa prireditelji vseh prireditev o božičnih praznikih in na Silvestrov večer spomnijo svoje dolžnosti ter od vsake vstopnice in sploh pri vseh gostih pobirajo prispevke za zimsko pomoč. Vsa darila za zimsko pomoč prevzema Mestna hranilnica ljubljanska, razpolaga pa z njimi akcijski odbor za zimsko pomoč, v katerem so predstavniki vseh ljubljanskih pridobitnih krogov, samo za zimsko pomoč ljubljanskim revežem.

— V Potipravne sečnje. Mestno poglavarstvo opozarja posestnike gozdov v območju mestne občine ljubljanske, da je na podlagi zakona o gozdih vsako sekanje na golo, čeprav na manjši površini, prepovedano brez dovoljenja upravne oblasti. Pretrano izsekavanje gozdov ogroža njihovo trajno izkoriščanje ter tako tudi javne interese. Zato je treba točno po zakonu o gozdih prijaviti vsakršno sečnjo upravnemu oblastvu, torej gospodarskemu uradu mestnega poglavarstva, vsaj 4 mesece pred pričetkom sečnje. Sečnja se nikakor ne sme pričeti, preden nima prilošč pismenega dovoljenja pristojne oblasti.

— V ZIMSKO PERILO Karalnik Nebočnik.

— V Zdrženje trgovcev in zimsko akcija mestne občine. Zdrženje trgovcev povzroča obveščanje svoje članstvo, da je uprava sklenila podpirati le zimsko akcijo mestne občine, zato naj se vse ostale nabiralne pole raznih organizacij in društev odklanjajo. Vsak darovalec dobi pri odboru za zimsko pomoč pri mestni občini potrdilo, s katerim se lahko vsak izkaže nabiralcem, da je že zadalstvi zimski pomoči mestne občine. Vsem, ki se še niso odzvali pozivu odbora za zimsko pomoč mestne občine, priporočamo, naj to čim prej store, da bo obdaritev revnih lahko ob pravem času izvedena. 539—n

— V Vse nezaposlene delavce vabi mestno cestno nadzorstvo, da se o večjem snegu javijo na delo ob 4.45 zjutraj na dvoršču nekdanje sempostrske vojašnice v pisarni mestnega cestnega nadzorstva na Vrazovem trgu. Enako so vabljeni tudi vozniki, ki so pripravljeni odvažati sneg s cest in ulic v Ljubljano, naj se javijo z vozovi od 6.45 zjutraj pred pisarno na Vrazovem trgu.

— V VSAKO MIZO LASKO PIVO

— V Film »Javnost želi vede« je odlična ameriška družabna satira. V ozadju te zgodbe je redakcija velikega dnevnika, ki je obsojen v propast, ker mu primanjkuje senzacij. Središče zgodbe je domišljav novinar (Errol Flynn), ki ve, česa si javnost želi in s čim bo čitateljem ustregel. Zato jo informira o vseh družabnih intrigah mondenega New Yorka, razkriva zasebno življenje milijonarjev, vse njih napake in vrline. Medtem, ko se take in podobne senzacije vrste s filmsko brzino, se poraja v dušah starih ljudi romantična ljubezen, ki je ne zatre še tako drzne spletke in intrige. Dve ženi ljubita našega junaka: ljubka milijonarjeva hčerka (Olivia Havilland) in energična reporterka (Rosalind Russell). Katera bo zmaga? Katero ljubiti? Zanj je vse življenje pustolovna senzacija, zato hoče uživati. Kaj njemu mar, če za dosego svojega cilja uporabi velike časopisne koncepte in svojo lastno srečo, saj ve, da bo iz teh bojev izšel kot zmagovalce. — To je prijetna zgodba filma, ki teče te dni v kinu Slogi. 2836

— V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani pri frančiškanskem mostu se sedaj nahaja optik in urar FR. P. ZAJEC, torej ne več na Starem trgu. — Samo kvalitetna optika. 3. l.

— V Nesreče. Osemnajstletni usnjarski delavec Leopold Hladnik iz Mokronoga se je večeraj doma drgal, pa je padel in si zlomil desno roko. — Opekarski mojster Blaž Terčič iz Mahovnika pri Kočevju se je večeraj popoldne zastrupil s plinom, ki je uhal iz zakurjene peči. 54letnega moža so našli pred pečo že nezavestnega, nakar so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je sedaj že izven nevarnosti. — Delavec državnih železnic Ivan Topolovek, zaposlen na glavnem kolodvoru v Ljubljani, je večeraj na progi padel tako nesrečno, da se je hudo poobil po glavi. — Delavec Janez Kropar iz Siške je padel na cesti in si nalomil več reber na levi strani. — 38letnega žagarja Antona Gregorčiča iz St. Rupert na Dolenskem je zgrabila cirkularka in mu odrezala prste na desnici. V bolnišnico so pripeljali tudi laborantko Fani Osolnik, zaposleno v Sušnikovi lekarni v Ljubljani, ki je na cesti domov grede padla in se potolkla po životu.

— V Banovinski inštitut za raziskovanje in zbiranje novotvorb v Ljubljani se najlepše zahvaljuje neimenovanemu dobrotniku za znesek 500 din, ki ga je daroval za olajšanje trpljenja in bede vseh onih siromašnih bolnikov, ki se zdravijo v inštitutu.

— V Ljubljani so umrli ob 29. novembra do 5. decembra: Znidar Karel, 58 let, sodarski pomočnik, Japljeva ul. 2; Potočnik Al., 63 let, svetnik drž. železnice v p., Ruska c. 5; Župevc Marija, roj. Glas, 74 let, vdova posestnika, Gosposvetska c. 10; Perko Jože, 73 let, tov. delavec, Japljeva ul. 2; Batista Evelina, 20 let, učenka glasbene šole, Milčinskega ul. 76; Bitenc Antonija, roj. Peterca, 76 let, zasebnica, Vodmatska ul. 18; Znidaršič Antonija, roj. Zorc, 60 let, zasebnica, Langusova ul. 5; Habjančič Andrej, 8 mesecev, sin zas. uradnika, Pod ježami št. 19; dr. Jamar Tone, 58 let, zdravnik, Tyrševa c. 31; Golob Ivan, 48 let, avtoizvoznik in posestnik, Mivka 27, Golc Ivan, 62 let, tesar, Vidovdanska c. 9; Čefnovar Marija vdova Červan, roj. Sitar, 82 let, zasebnica, Litijska c. 65, dr. Krajec Pavel, 52 let, zdravnik, Zaloška c. 11 Leončič. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Moder Frančiška,

6 tednov, hči kroj. mojstra, Selo 8, občina Šmarje-Sap pri Ljubljani; Hočevar Janez, 88 let, škafar, Galjeva 30; Marolt Anton, 31 let, rudniški voznik, Mala vas 14, obč. Videm-Dobrepolje; Rabič Adolf, 51 let, uradnik, Bičevje 18; Zupan Drago, 1 leto, sin ključavničarja, Kranj, Klanc 76; Kern Terezija, 39 let, poljska dninarica, Pšta 25, obč. Cerklje pri Kranju; Klemenčič Antonija roj. Vadvan, 64 let, žena soboslikarskega mojstra, Glince, Perko Marija, 12 dni, hči uradnice, Maribor, Dr. Medvedova ul. 3, Remiaš Ivan, 61 let, poštni zvišnik v p., Kolezijska ul. 21; Mišgur Franc, 69 let, delavec drž. žel., Sp. Kašelj 12.

IGRO
PRI BELEM KONJČKU
predvaja SOKOL LJUBLJANA-MOSTE
V KINU MOSTE
jutri v četrtek ob 20. uri
in ne danes, kot je bilo pomotoma javljeno v »JUTRU«

Boleznica
KOLEDAR
Danes: Sreda, 11. decembra: Damaz
DANASJE PRIREDITVE
Kino Matica: Beau Geste
Kino Sloga: Javnost želi vede
Kino Union: Deževje prihaja
Kino Moste: Dama z Malake in Robin Hood ob 20.
Prirodoslovno društvo in Ljudska univerza: predavanje univ. prof. dr. M. Rebeka »Kateri snovi dobivamo iz acetalena« ob 20. v kemični predavalnici na gimnaziji v Vegovi ulici
Razstava slik Božidarja Jakca v Jakopičevem paviljonu odprta od 9. do 18.

DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vič — Tržaška cesta 48.

Naše gledališče
DRAMA
Začetek ob 20. uri
Sreda, 11. decembra: Kovarstvo in ljubezen. Red sreda
Četrtek, 12. decembra: Cigani. Red četrtek
Petek, 13. decembra: Ob 15. uri: Razvalina življenja. Izven. Ljudska predstava po globoko znanih cenah
Sobota, 14. decembra: Cigani. Izven
Nedelja, 15. decembra: Ob 15. uri: Mali lord. Mladinska predstava. Znižane cene. Ob 20. uri: Romeo in Julija. Izven. Znižane cene

Peter Malec, režiser Narodnega gledališča v Mariboru, je režiral kot gost Schillerjevo delo »Kovarstvo in ljubezen«. Igrali bodo: Levar, Jan, Levarjeva, M. Boltar, Ukmarjeva, Peček, Sever, Gregorin, P. Juvanov, Simčičeva in Raztresen.

OPERA
Začetek ob 20. uri
Sreda, 11. decembra: Carmen. Red B
Četrtek, 12. decembra: zaprti. (Generalka)
Petek, 13. decembra: Friderika. Red A.
Gostovanje tenorista Josipa Gostiča

Drevi bo pela Mila Kogejeva naslovno partijo v Bizetovi operi »Carmen«, ki spada po svoji glasbeni koncepciji, kakor po libretu med umetnine, ki vedno znova očarajo občinstvo z bogastvom sočne melodije, užigajočimi ritmi in dramatičnim dejanjem.

Gledališče mladih
priredi drevi v frančiškanski dvorani Leskovčovo dramo »Dva bregova«

Ambiciozno skupino mladih talentov vodi absolvent praške dramske šole Zvonimir Šintić

V glavni vlogi Rone nastopi gđc. T. Rainerjeva

Na cesto in v sneg!

Ljubljana, 11. decembra. Razmere v skupnih stanovanjih v stari okrajni so se v zadnjem času zopet zaostrele. V stanovanjih je bilo nastanjenih več družin z majhnimi otroci, pa ljudje, ki jih je brikada usoda prisilila prav k tiam. To so družine, ki so se pred časom vesile bolj ali manj prikladnega stanovanja, ki pa so ga morale opustiti zaradi brezposelnosti rednika in drugih nesreč ter so se lepega dne znašle z vso svojo ropotijo na cesti. Nekaj dni in noči so v polnih mesecih ostali zunaj pod milim nebom, kasneje pa so našli streho v stari okrajni. Tja so prihajali po vrsti, ta svojo družino prej, drugi kasneje. Pri tem skupnem življenju na skupnih ležiščih so si pripovedovali svoje briske zgodbe, ženske so odhajale za priložnostnim zaslužkom, po večini brezposelni moški pa so begali okrog za stalnim delom in zaslužkom. Le redko se je pripetilo, da se je ta ali oni lahko odselil in zapustil s svojimi stari okrajno, ker je našel stalno zaposlitev in si s tem pridobil sredstva za vzdrževanje družine. V zadnjem času je stanovalo v stari okrajni več družin z otroki, skupno okrog trideset ljudi. Prav te dni pa so prejele vse družine energičen poziv upraviteljstva, da morajo vse prostore na hitro izprazniti. Rok jim je bil postavljen do večerajšnjega dneva. Nenadni ukrep je na vse te bedneče že spričo razmer, v katerih so, učinkoval naravnost porazno, kar je pač razumljivo. Zunaj je zima, zunaj je mraz, otrok je oblečen za bil, stari pa nimajo nikakih sredstev, da bi si v naglici poiskali novo stanovanje, zlasti ne v tako kratkem roku. Včeraj so reveži obletali vse instance na magistratu, iskali pomoči tudi drugod, se javili za sprejem pri g. županu, vse pa ni nič zaleglo in so bili nekateri že izgnani izpod strehe stare okrajne, drugi pa bodo, kakor vse kaže, takoj za njimi. Človek se tu vprašuje, kje je še kaj človekoljubnosti, kje so poklicani, da obrisejo otroške solze, kje je sploh ostal človek?...

8 filmskega platna

Kino Union: Deževje prihaja. Po originalnem naslovu je deževje v tem ameriškem filmu prišlo in ne prihaja. Res je, da je film široko zasnovan ali monumentalen, kakor se izraža upravičeno filmska reklama. Kmalu po začetku razpleta dejanja nastane potres, vderejo vode v cvetoče mesto, ki se čez noč izpremeni v ruševine. Elementarna katastrofa je prikazana zelo učinkovito in močno. Po tej katastrofi se začne razvijati osebna drama ženske, ki je vsega navlečena, a se resnično zaljubi in tej ljubezni prav za prav žrtvuje svoje življenje. Junakinja je Myrna Loy s poglobljeno notranjo dramatično igro, s katero brez običajnega patosa popolnoma uspe. Za oči se učinkovito uveljavlja George Brent, simpatična je mlada Brenda Joyce. Tudi ta film je narejen po romanu, toda pofilmiranje romana ni dočela uspejo, kar gre v breme režiserja in pisatelja scenarija. Po sredini je film zaradi nefilmskega režiranja s pomočjo dialogov, ki morda v romanu zelo učinkujejo, skoraj dolgočasen. Filmanje po romanu je težavna, zelo težavna stvar, ki se ne posreči vsakomur.

Kino Matica: Beau Geste. Ameriški Paramountov film z monumentalno zasnovano zunanjo dejanja, ki se razpleta s strahovitimi pušcajskimi boji med francosko tujsko legijo in uporniki domačin, do čim tvori notranje jedro filma plemenito dejanje Beauja Gesta, ki ukrade ponarejen safir, da bi na ta način zaščitil svojo dobrotnico. Kot celota z vsem peštrim in napetim dogajanjem je film mojstrsko zgrajen in dovršeno režiran. Poleg Garyja Cooperja, ki je tudi ljubljane našega kinematografskega občinstva, se uveljavijo z neverjetno sugestivno in doganjo številni drugi igralci. Posebno vrednost dajejo filmu posamezni prizori, ki so v skupnem posrečenem okviru pravcati biseri filmske umetnosti. Gledalec nudi močno, nepozabno občutje. Film je narejen po romanu majorja Wrena in je lahko zgled izredno posrečenega pofilmiranja romana.

Iz Krškega

— Miklavčevanje Sokola. V četrtek popoldne je priredil tukajšnji Sokol miklavčevanje za deca in naraščaj. Velika dvorana je bila do zadnjega kotička polna naših najmlajših bratcev in sester. Takoj po kratki igrici je Miklavž obdaroval vse enako brez izjeme, nato pa so dobili še vsi toplega čaja in peciva. Kdo bi znal popisati njih veselje. V imenu starešev izekamemo Sokolskemu društvu najpriširnejšo zahvalo, posebno pa veleindustriju g. Bonadu ter ss. Pfeiferjevi, Staryjevi in vsem ostalim, ki so kakorkoli pripomogli, da je bila naša mladina tako lepo obdarovana. Zvečer je Miklavž obdaroval tudi člansvo, ki se je zbralo v prijetni domačnosti.

— S kolom po glavi. Kakor je pri nas že navada, se spori rešujejo kar na hiter način bodisi z nožem ali pa s kolom, kar je pač pri kroj. Tako je bilo tudi te dni. Jožef Vodopivec je siljal, da je Jože Dolac iz Drnovega po vaši govoril, da je bil z nekim dekletom v gostini. To ga je tako razklačilo, da se je sklenil maščevati. Na nesrečo ga je kmalu nato srečal ter ga je takoj z besedami napadel, nato pa skočil k bližnji ograji, kjer je odtrgal debele lence in ga večkrat udaril po glavi tako, da se je letev zlomila, nakar je z ostanom tolkel po glavi. Dolca, ki mu je napadalec zdrobil lobanjo, so nezvestnega prepeljali v krško občinsko bolnico, kjer so ga za silo operirali, nato pa adremirli v ljubljansko bolnico. Njegove poškodbe so zelo težkega značaja. Zadeva bo prišla še pred sodišče.

— Gluhonemi v Krškem. V nedeljo dopoldne so nastopili v Sokolskem domu v Krškem gluhonemi iz Ljubljane. Nabito polna dvorana je pokazala, da vlada med tukajšnjim prebivalstvom veliko zanimanje za te nesrečnike. Po uvodnem govoru, ki je pokazal vso veliko nesrečo teh ljudi, so nam zaigrali dve ljubki igrici, »Zamorice« in »Oče«. Obe so prav dobro predstavili ter so bili deležni splošnega priznanja, poleg tega pa so si osvojili arec vseh, ki so jih gledali.

MOŽ-BESED
— V tem tednu vam ne morem plačati računa.
— To ste mi povedali že pretekli teden.
— No, ali nisem bil mož-beveda?

Koncert Trboveljskega slavčka ob desetletnici pevskega udejstvovanja

Letos slavi Trboveljski slavček 10-letnico svojega delovanja. Tekom katerega si je pridobil nesporne zasluge za razvoj slovenske pevske literature in slovenskega mladinskega petja. Dal je osnovo načrtnemu negovanju mladinske pesmi in vzoren primer organizacije mladinskih zborov, kar je gotovo za utemeljitev njegovega obstoja in slovesa, ki si ga je pridobil doma in v tujini, dovolj.

Sestava, v kateri je nastopil na svojem jubilejnem koncertu, je pokazala ponovno regeneracijo, ki je od časa do časa zaradi dorastanja mladih pevcev seveda potrebna. Zaradi tega nastanajo kajpak glede enotne zložitosti in kvalitativne izenačenosti zbornih članov najhujše motnje, ki takrat niso bile občutne in bodo s poplajnim vzrastom počinčev v celoto izginile. Vsekolno predstavlja zbor, kakršni se je predstavljal, zelo lepo oblikovano telo, ki verno sledi svojemu dirigentu v interpretaciji in obvlada tehnične težave, ki jih zastavijo zlasti nekatere pesmi, povsem. Zato je tudi po intonaciji in splošnem točen. Tehnično zelo dobro pripravljen in v podajanju živ, kar sprito globine posameznih skladov gotovo ni lahko in pomeni temeljito zmogljivost. Na ponedeljkovem koncertu je izvajal večino nov program, ki je zajemal slovensko in češko mladinsko zbornost. V uvodu je zapele Gubčević »Gospodi pomiluj« in »Sava« ter je bil zlasti v prvi pesmi po koralni čistosti in iskrenosti odličan. Sledila je vsebinski zelo izrazita Adamčičeva »Pesem beračev«, Lajčevićeva »Veseli koledniki«, moja »Glej, saj ne moreš več«, Osterčeva tonalna in otroškemu duhu dobro prilagojena »Štuparima« ter Škerjančeva ilustrativno zanimiva

»Kralj Matjaž« s spremljevanjem klavirja. V drugem delu so Slavčki zapeli priručno »Ukolebavko« Miroslava Krejčiča. Pregledno »Osmajleno doni zvoncek«, ki je, kolikor mi je znano, posneta po ruski narodni, in tri sinove: »Babka« (češki), »Šateček« (hanski) ter »Vrtina« (slovaški pes), ki so vse značilne po veseli melodiki, prijetnih harmonijah in razgibanih ritmih; iz njih veje tisti priručni češki nacionalni duh, ki je vedno in tudi topot izvala veliko navdušenja. Svoj koncert so pevci zaključili s Tomčevim ritmičnim in melodično interesantno obdelanim »Kolom«. Vodil jih je njihov stalni dirigent šuštorj z enako ljubeznijo, interpretativno iznajdljivostjo in vzorno pripravljenostjo kot vedno v času njihovih udejstvovanja, s čimer jim je posredoval velike uspehe, ki so jih dosegali ter jih dosegajo tudi danes.

Vmesne scile in solistične točke je pel R. Koritnik, ki je izšla iz zbora in je nekako njegova stalna gostinja. Izvajala je Pavčičeva »Mehurček«, arijo Gilde iz Verdijeve »Rigoletta« ter spev Olympe iz Offenbachovih »Hoffmanovih pripovedk«; pokazala je lep tehnični napredek, zlasti v koloraturnih partijah, kjer so ji nastavljeni in intonativno zelo čisti. Tudi prednašanje je bilo smiselno in učinkovito. Njo in nekatere zborovske skladbe je spremljal pri klavirju skrbno, lepo prilagojeno dr. D. Švara.

Ves koncert je bil v znamenju jubileja in je občinstvo s svojim navdušenjem izreklo Trboveljskemu slavčku ter njegovemu dirigentu priznanje za 10-letno piodovito prizadevanje na polju mladinske zborovske glasbe.

vinaki cesti v Parizljah pri Braslovcah, zaradi česar je zavozilo z nasprotno stran v njegov voz motorno kolo, na katerem sta sedela mehaniška vajenca Slavko Drev in Milan Frankovič. Drev se je pri karambolu smrtno ponesrečil, Frankovič pa je dobil hud pretres možganov. Poleg tega je Cimperman obtožen, da je 27. oktobra zvečer v Cahnovi gostilni na Polzeli s samokresom ogražal več oseb in pozneje v svoji gostilni s strelom iz samokresa usmrtil svojega mesarskega pomočnika Antona Bratca.

— Umrl je v ponedeljek na Zg. Hudinji pri Celju 54-letni posestnik Franc Jezerinik. Istega dne je umrla v celjski bolnici 34-letna dninarica Antonija Rakova iz Grobelj pri št. Pavlu pri Preboldu.

— Nesreča na potu. V ponedeljek je padel 19-letni mesarski pomočnik Ferdo Stropnik iz Soštanja med vožnjo iz avtomobila in si zlomil levo roko pod komolcem. Istega dne si je 61-letna dninarica Ana Osojnikova od Sv. Petra pod Sv. go-

rami pri padcu zlomila levo nogo v stegnu. V soboto si je 19-letni delavec Jože Zupane od Sv. Primoža pri št. Juriju ob juž. želi pri padcu zlomil levo roko v zapestju. Pri padcu si je v ponedeljek prav tako zlomila levo roko v zapestju 56-letna posestnikova žena Terezija Zilčarjeva s Ponikve. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Radioprogram

Četrtek, 12. decembra

Ob 7: Jutranji pozdrav — 7:05: Napovedi, poročila. — 7:15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Uvertura (plošče) — 12:30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13:02: Dvospevi ob spremljavi lutnje. Pojeta gg. Anton Sladojev in Janec Lipušček, spremlja g. Stanke Prek. — 14: Napovedi, poročila. — 18: Koncert radijskega orkestra — 18:40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič) — 19: Napovedi, poročila, objave. — 19:25: Nac. ura. —

19:50: Deset minut zabave. — 20: Domači kvartet.

Sokol

Sokol v Mostah. Dne 28. novembra je uprizoril dramski odsek veseligr »Pri belem konjčku«. Igra je privabila toliko občinstva, da jih je moralo mnogo oditi brez vstopnic. Bila je prav dobro nastudirana in jo bodo v četrtek 12. t. m. ponovili. Ker bo tudi tokrat velik obisk, vas opozarjamo, da si pravočasno priskrbite vstopnice, ki se dobe pri br. Velkavru v kinu Moste. Začetek ob 20.

SPORT

Kolesarska sekcija ZSK »Herme« bo imela v nedeljo 15. t. m. ob 9. dopoldne pri Habjanu v Šiški (nasproti Keršiča) letni občini zbor z običajnim dnevnim redom. K udeležbi vabi sekcija vse članstvo kakor tudi prijatelje kolesarstva. — Odbor.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova ulica 44, Maribor, Vetrinjska 30

MREŽE ZA POSTELJE

dobite najceneje

v Komenskega ulici 34

Izdelovanje posteljnih žičnih vložkov. — Rabljene mreže se sprejmejo v popravilo. 2800

Poslužite se

malih oglasov

v

»Slov. Narodu«

ki so

načelno isti

ZA VSAKO PRILIKO

izpolnite in najcenejša oblačila

si nabavite pri

PRESKER

Sv. Petra cesta 14

STARSI

STAJERSKE PURANE

očistene v teži 4—6 kg po din

22.— kg, pošiljke od 9 kg naprej

franko postaja naročnika.

Naročila za takoj in za Božič

sprejema: Josip Lah, Osluševci

pri Ptuj. 59. M.

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vezanje zaves, perila,

monogramov, gumbic. — Velika

zaloga perja po 7.— din.

»Julijana«, Gosposvetska ul. 3. 4. L.

NAMOCENO POLENOVKO

dobite vsak petek pri I. Buzzo-

lini, Za škofijo, Lingarjeva ul. 2831

KLISEJE

ENO

VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

POUK

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

Strojepisni pouk

Večerni tečaj, pričetek pouka in vpisovanje v ponedeljek 16. t. m. od 6. do 8. ure zvečer. Christof učni zavod, Domo-branska c. 15, tel. 48-43. 2123

PRODAM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

Trgovci! Dokler je še prilika,

založite se s celimi

OREHI IN MEDOM

Dobite jih v

Medarni

Ljubljana, Žitovska ul. 6

Za Božič

kupujte darila

pri

B. RANGUS

kr. dvorni dobavitelj

KRANJ

AVTO

lüksuzni ugodno naproday. Gu-

me v odličnem stanju. Poizve

se: Petkovšek, Holzapflov ul. 21.

2830

ZIMSKO SUKNJO

in gozjerice prodam. — Naslov

v upravi. 2829

POZOR

Otroške gumaste škornje, mo-

ške in otroške galoše ter gu-

maste podpetnice vseh števil

inam še vedno na zalogi. Vse

gumaste in usnjene čevlje vam

hitro, poceni in solidno popravi

KLAVŽER, Vošnjakova 4. 2838

POSEST

Beseda 50 par. Davek posebej.

Najmanjši znesek 8.— din.

ISČE SE

v severnem delu dravske bano-

vine in sicer v okolici Maribora,

Ljutomer, Ptuj ali Cakovca

ležeče poljedelsko posestvo v

vrlednosti din 500.000, plačljivo

takoj pri sklepu kupne pogod-

be. Tozadevne ponudbe poslati

na naslov Marija Smola, Pla-

nina pri Rakeku. 2810

— Marion ...

Česar niso mogli storiti trije zdravniki v štiriin-

dvajsetih urah, da bi ga namreč spravili povsem k

zavesti, to se je posrečilo ženski, ko je izgovorila

samo nekaj besed:

— Pri tebi sem, tvoja Liana.

Široko odprtih oči je bil Townsend v Liano Rusel,

ki je sedela v beli strežniški obleki na robu nje-

gove postelje in se mu dobrodušno smehljala. Iz

Tatvina pri tvrčki Sever pred sodiščem

Mladi tat gob je v slabi družbi zapravil 50.000 din, za kar se bo pokoril leto dni v zaporu

Ljubljana, 11. decembra. Pred tedni je bila za Ljubljano nekakšna senzacija, ko je policija aretirala mladčenca, ki je kradel pri tvrčki Sever gobe in jih prodajal raznim trgovcem z gobami, pa tudi tvrčki Sever sami. Pozornost je tatvina zbudila največ zaradi tega, ker so objavili, da je predzrni tat akademik. To je pa bila pomota, tat ni bil akademik, temveč svoječasno samo učenec neke srednje šole, iz katere pa je bil zaradi slabih uspehov in neprimerne vedenja izključen, je pa eden izmed mladih pustolovcev, ki se radi izdajajo za akademike, kajti ti mladi iztirjenci se kaj radi kretajo v družbi deklet in vsaj upajo, da bodo kot akademiki imeli v kavarnah in plesnih dvoranah in na promenadi več uspeha.

Mladi pustolovec je prišel po končani preiskavi na zatožni klopi pred sodnike malega kazenskega senata. Skesano je priznal svoj zločin, zagovarjal se je, da je bil zapeljan in da v takih zadevah ni bil dovolj izkušen, da bi mogel videti v naprej hude posledice.

Predsednik senata mu je odgovoril, da ni bil čisto brez izkušenj, saj je bil pred dvema letoma zaradi tatvine že kaznovan. Fant je namreč takrat zagrešil skoro enako drzno tatvino kakor pri Severju. Odpeljal se je iz Ljubljane na Dolenjsko in med vožnjo izmaknil nekemu sopotniku pleten kovčeg. Ker plena ne bi mogel skriti, saj bi okradenec vedel, da se njegov kovčeg in tat nahajata med vožnjo v vlaku, je vrge kovčeg skozi okno v nadi, da ga bo kasneje ob progi še našel in odnesel, obenem bi pa odvrnil od sebe sleherni sum. Kovčeg, v katerem je bilo specerijsko blago, je sfrčel skozi okno, toda tatu so opazili in ga na prvi postaji izročili orožnikom. Sodišče mu je tedaj prisodilo za storjeno drzno tatvino 7 mesecev zaporu.

Po prestani kazni se je vrnil v Ljubljano in je dobil službo pri tvrčki Sever. Imel je priliko, da začne živeti pošteno življenje, bil pa je že v krepkih skrajno slabe družbe. Delo mu ni disalo in tudi gosпода je hotel igrati. Tako se je protivil, da bi vozil po mestu vozček tvrčke, češ, da ga mnogi poznajo in bi se mu smejala. Tvrčka ga seveda ni vzela v službo zato, da bi igral gosпода in ga je kmalu nato odpustila. Od tega dne naprej je šla mladenčeva pot naglo navzdol. Zašel je še v družbo lahkotnikov. Potreboval je denar, da bi igral lahko kavalirja in da bi ugodil svojim pustolovskim željam. Začel je krasti na prav rafiniran način gobe pri svojem prejšnjem delodajalcu. Na to možnost je mislil že tedaj, ko je bil v službi, kajti nekoč je izmaknil ključ od vrat, skozi katera se pride v skladišče.

Več mesecev mu je šel posel gladko izpoč rok. Tvrčka tatvine ni mogla opaziti, ker ima ogromno zalogo, nad katero je kontrola od dneva do dneva nemogoča. Neovirano je tat hodil po gobe v skladišče

jih metal v vrečah na vrt protestantovske cerkve in odtod na cesto ob cerkvi, odkoder jih je odpeljal z vozčkom. Kakor vsak tat se je tudi ta neprimerno ujel. Neki Bizjakov pekovski pomočnik ga je razkrinkal. Tat je zbežal pred stražnikom, a daleč ni mogel bežati. Prijeli so ga in že na policiji je tatvino priznal. Odnesel je okoli 1400 kg gob, vrednih okoli 50.000 din. Tvrčka Sever je dobila povrnjenih okoli 25.000 din od trgovcev, ki jim je tat prodajal ukradenko blago.

Denarja je imel na pretek in je temu primerno tudi zapravil. Najprej se je elegantno oblekel. Nabavil si je več obel, se opremil z raznimi luksuznimi predmeti, kupil si je kolo, fotografski aparat itd. Kavalir je bil od nog do glave in ženške, s katerimi je ponočeval in se vozil okoli, so imele v njegovi družbi vsega dovolj. Oblekel jih je in jih obdaroval z zlatino.

Obtoženec branilec je povedal, da je bil fant žrtve slabe družbe. Stanoval je neke v Ljubljani pri družini, ki je nanj pogubno vplivala. Član te družbe, pod čigar vplivom je bil mladenič, prestaja prav sedaj težjo kazen v ljubljanski kaznilnici. V bližino tega zapeljivca so nastanili tudi njegovega učenca, ki mu je senat prisodil leto dni strogega zaporu.

Iz Celja

— Red sv. Save IV. stopnje, s katerim je bil odlikovan Celjski šahovski klub ob 20-letnici svojega uspešnega delovanja, je v torek dopoldne izročil celjski sreski načelnik klubovemu odboru.

— Silikarska razstava. V dvorani Mestne hranilnice bo od 15. do 27. t. m. razstava novih del celjskega akad. slikarja prof. Alberta Sirka. Razstava bo prikazovala v glavnem naš Jadrn v vsej lepoti in življenju dalmatinskih ribčev. Razstavljena bodo po večini olja, pa tudi nekaj akvarelov, skupno okrog 50 del. Razstava bo gotovo zelo privlačna.

— Razveljavljena sodb. Okrožno sodišče v Celju je 4. junija obsodilo 44-letnega Emanuela Zelinko, prokurista kemične tovarne v Hrastrniku, ki je 15. aprila okrog 14. pred tovarniško pisarno ustrelil 39-letnega opuščenega delavca kemične tovarne Vilka Gačnika, na 2 leti strogega zaporu. Zelinkov zagovornik je vložil revizijo in priziv. Vrhovno sodišče v Ljubljani je sodbu razveljavilo in odredilo novo razpravo, ki bo v ponedeljek 30. t. m. ob 8. zjutraj na okrožnem sodišču v Celju.

— Razprava proti Alojzu Cimpermanu s Polzele zaradi umora. Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se prične v petek 13. t. m. ob 8. razprava proti 32-letnemu posestniku, gostilničarju in mesarju Alojzu Cimpermanu s Polzele. Cimperman je obtožen, da se je 22. septembra zvečer peljal z vozom brez luči po bano-

Edmund O' Hara:

53

Tajna profesoria Morbidusa

Roman

— Potemtakem se pa požurite, Strong. Bil bi vam hvaležen, če bi opravili stvar hitro in brez bolečin.

Strong je prikimal z glavo. Zopet je pozvonil in zopet se je pojavil sluga.

Čez tri minute je sedel Strong za mizo, držeč v roki papirnat zavitek.

— Strup, — je dejal kratko, in natočil v napol prazno Townsendovo čašo likerja. Potem je stresel v liker še tisto, kar je imel v papirju, prašek svetlosive barve in previdno premešal vodo s svojim žepnim nožem.

— Rad bi vam olajšal zadnje trenutke in zato morate imeti vizijo samomora, — položil je uro na mizo — ta strup deluje smrtno in sicer v najkrajšem času. Nobenih bolečin ne boste čutili. Dajem vam dve minuti časa. Če po dveh minutah ne boste popili likerja, sprožim samokres. — Strong je zakašljal in pripomnil: — Bolje je, da popijete strup, ker bi se lahko zgodilo, da bi moja prva krogla zgrešila vaše srce.

Townsend je bil vanj. Tako je torej smrt. Z velikimi otroškimi očmi in prijateljskim, malone bolestnim nasmehom na ustih, potem se je pa oglašil strah, tisti strašni občutek, ki ga je prešinjal in dušil.

— Še šestdeset sekund, — je dejal Strong malone pomilujoče. — Zal mi je Townsend. — Dvignil je samokres za nekaj centimetrov, tako da je bila cev zdaj namerjena naravnost na Townsendovo srce.

Detektivu se je zvrtilo v glavi. Mar naj čaka še to zadnjo ubogo minuto? Ne!

Nagla kretanja, zlatožlta tekočina se je zamajala v čaši in nekaj kapljic se je razlilo.

— Bodite brez skrbi, — je slišal Strongov glas kakor iz daljave, — tudi polovica te čaše zadostuje.

Townsend se je glasno zasmeljal. Potem je pa izpraznil čašico. Vsi predmeti v sobi so začeli izgubljati svojo obliko. Kakor v megli je videl Strongov obraz, ki se je krčil in pačil v neko ostudno krinko.

In naenkrat je zagledal nešteto teh krink. Pred očmi se mu je vedno bolj mračilo. Slednjič se je pa povsem pogreznil v temo.

Povsem nejasne in zmedene misli, to je bilo prvo, kar je Townsend zaznal o sebi, ko se je ovesnetil. Začutil je hladno roko na svojem čelu, toda bil je preveč utrujen, da bi odprl oči in pogledal, čigava je. Bil je preveč utrujen, da bi vsaj pomislil na to, ali je še živ, ali pa je to začetek nekega drugega novega življenja.

Podzavestno so se njegove ustne zganile in izgovorile besedo:

— Marion ...

Česar niso mogli storiti trije zdravniki v štiriin-

dvajsetih urah, da bi ga namreč spravili povsem k

zavesti, to se je posrečilo ženski, ko je izgovorila

samo nekaj besed:

— Pri tebi sem, tvoja Liana.

Široko odprtih oči je bil Townsend v Liano Rusel,

ki je sedela v beli strežniški obleki na robu nje-

gove postelje in se mu dobrodušno smehljala. Iz

njenega obraza je bil izginil tisti samozavestni upor-

ni izraz. Nekaj mehkega je ležalo zdaj v vsaki nje-

ni kretnji, ko je segla po stekleničici, da bi mu

prapravila zdravilo. Oči so ji žarele in skromen

smehljaj ji je zaigral na ustih.

Toda Townsend za vse to ni imel oči. Samo na

nekaj je lahko zdaj mislil: Bila je resnica, ne pa

te

Mariborska občinska politika

IX. seja mestnega sveta — Ustanovitev občinskega preskrbovalnega urada — Ureditve Trga svobode

Maribor, 10. decembra.

Po daljšem presledku bo v petek 13. t. m. zopet seja mestnega sveta mariborske mestne občine. Na dnevnem redu bodo: poročila predsednika mestne občine, poročila odsekov in tekoče zadeve mestnih podjetij.

V okviru gradiva I. odseka gre predvsem za personalne zadeve nekaterih mestnih uslužbencev in prošnje za sprejem v članstvo mestne občine. Stalna župnija prosi za popravilo stanovanja požarne čuvajke na mestnem stolpu. Razen tega so na dnevnem redu tudi ugovori proti odmeri prisraskarine odnosno predpisu hišnih davčnin.

Na podlagi predlogov socialnega odseka bodo razpravljali mestni svetniki o izpremembi pravilnika o podpiranju brezposelnih v mariborski mestni občini. Novi pravilnik je prilagojen sodobnim prilikam. Nadalje bo v razpravi tudi predlog, da se zvišajo prejemki tistim delavcem, ki so zaposleni pri javnih delih. To je zelo potrebno, saj so prejemki v nesorazmerju z draginskimi razmerami. 22. prosilcev in prosilk prosi za redno ubožno podporo, za zvišanje redne ubožne podpore odnosno za vzgojno podporo, za zvišanje meščanske nadarbine, za sprejem v mestno oskrbnico, so pa na dnevnem redu tudi prošnje proti odklonitvi prošnje za ubožno podporo odnosno za zvišanje vzgojnega prispevka.

Zelo važen bo sklep glede ustanovitve občinskega urada za preskrbovanje, kar je v skladu z življenjskimi razmerami naše dobe in v vse bolj naraščajočo draginjo. Novi občinski urad bo imel važno nalogo, da preskrbi mesto z vsemi tistimi potrebščinami, ki jih je danes nemalokrat težko dobiti. — Nadalje bo sklepal mestni svet o prispevku mestne občine za vzdrževanje

policije v proračunskem letu 1940/41. — Kakor smo že poročali, je mestni župan dr. Juvan poslal bitolskemu županu 10.000 dinarjev za žrtve letalskega napada. Sedaj bo mestni svet ta županov ukrep odobril. Prav tako bo odobril tudi prespevek mestne občine h krstni slavi 45. pespolka. — Mestni svet bo sklepali tudi o ureditvi Trga svobode. Na tem trgu so sedaj že v teku zemeljska dela na prostoru, kjer bo postavljen spomenik Viteškemu kralju Aleksandru I. Zednitiolju. Mestna občina pa bo sedaj poskrbela za to, da se bo Trg svobode primerno preuredil, tako da bo nudil preurejen trg skladno okolje spomeniku. — Razen tega so na dnevnem redu še te zadeve: Franjo Špica, nakup parcel ob Jadransko-Čolnikovi ulici; Karol Gajšek, nakup parcele; Karol Vala, nakup mestne parcele št. 142/6 kat. obč. Sv. Magdalena; Stanislava Balitč, prodaja hiše v Dalmatinski ulici št. 20; Tolič šterija, prošnja za opustitev uvoznice za sedem vagonov jabolč; Ana in Ferdo Rozman, predlog za odpis trošarskih kazni.

Peti odsek pa je predložil svoje predloge o naslednjih obrtnih zadevah: Razpravljali bodo o maksimalnem cenovniku za jedila in pijače v pogostinskih podjetjih v Mariboru. Maksimalni cenovnik je tudi utemeljen v prilikah sodobne draginje. Prošnja za povišanje prispevka za kurjavo za tujske sobe v pogostinskih podjetjih v Mariboru. Katarina Pušnik prosi za podelitev dovolila za obrt bufeta, Ivan Pinter za premetitev obrta avtoizvoščka z Aleksandrovo ceste 63 v Puškinovo ulico 11, Alojzij Cajko za podelitev dovolila za obrt avtoizvoščka, prav tako Aleksander Kozar, Neža Turk pa prosita podelitev dovolila za sadovičarski obrt na Meljski cesti št. 12.

Živahna kulturna prizadevanja na Pobrežju

Močna postojanka društvene delavnosti — Upriporitev „Treh vaških svetnikov“ na pobreškem sokolskem odru

Pobrežje, 10. decembra

Kakor naši študenti in Tezno, tako se je tudi naše Pobrežje pretvorilo v močno, trdno kulturno in zavedno narodno postojanko, kjer je društveno življenje izredno živo, razgibano in plodonosno. Daleč stran od politike in drugih pojavov našega časa, ki jih ne manjka tudi na Pobrežju, se je v podjetnih, zavednih Pobrežčanin poridila krepka ambicija, ki naj nam pomaga v teh časih preko vsega minljivega do pozitivnih, trajnih vrednot prosvete in prizadevne kulturnosti. Pobrežčani smo v zadnjih letih doživeli v markskega pogledu trpka razočaranja. Na račun raznih koncepcij in kompenzacij so nam prinašali polne jerbare obljub in napovedi, ki pa so šle mimo, ostali pa smo Pobrežčani navzlic vsemu idealni in optimistični. Tesno smo se povezali v močno skupnost, ki ima svoje posebne težnje, svoja posebna prizadevanja, ki jih ne more razumeti in doumeti nikdo, ki ni zrasel iz te skupnosti. Ti idealni so naš najvišji cilj, ti idealni nam niso nikdar prinesli nobenih razočaranja. To so naši kulturni, narodno prosvetni ideal, ki jim posvečamo vso svojo pozornost v naših nacionalnih, človekoljubnih, prosvetnih, viteških društvih. Tako se je v teku zadnjih let izoblikovala na našem prijaznem, lepo razvijajočem se Pobrežju močna postojanka narodne in kulturne misli, pod katere praporom se je zbralo na našem Pobrežju vse, kar misli iskreno, toplo in domoljubno. V Rdečem križu in v gasilstvu vse vneto, zgledno goji misel pomoči bližnjemu, v naši »Zarji« je globoko zakoreninjena ljubezen do naše pesmi in glasbe. Sokol in Strelska družina pa posvečata pozornost vzvišenim nacionalnim ter viteškim idealom.

Koristno in vzorno delovanje pobreških Sokolov je dobro znano. To delovanje je rodilo lepe uspehe na polju telesne vzgoje, izpopolnjevalo in oplajalo pa se je tudi na drugih tisti, predvsem na prosvetnem in odrskem tisti. V tem pogledu si je pridobil spretnost naraščajoči odrski odsek, v zadnjem času pa so se tudi člani vztrajno in marljivo lotili naloge uprizarjanja iger na našem pobreškem sokolskem odru. V tem pogledu smo si pobreški Sokoli postavili cilj slediti lepemu zgledu ruskega, studenskega in tezenskega Sokola. Če bomo vztrajni in prizadevni, bomo tudi na Pobrežju pridobili tisti sloves, ki nas bo postavil v isto stopnjo z navedenimi sokolskimi odrskimi družinami. Tudi na našem lepelem Pobrežju se je vgnezdila agila sokolska družina, katere neumorno delo je rodilo vidne uspehe. Naj omenimo predvsem znano veseligrso »Trie vaški svetniki«, ki je bila uprizorjena v nabito polni dvorani našega pobreškega Sokolskega doma.

Po daljšem presledku se nam je zopet predstavila smotrno izvršena odrska družina, ki nam je znova pokazala, kaj se lahko doseže z vztrajnim, neumornim delom. Lahko trdimo, da je tudi naša pobreška sokolska odrska družina med najboljšimi diletantskimi odri v mariborski okolici in v mariborskem zaledju sploh. Spretni roki br. Vojka Cotiča kot gosta se je posrečilo na odru zbrati smiselno povezano družino.

Vojko Cotič je pravi mojster v svojem poslu. Vsi sodelujoči so si prizadevali, da bi svoje vloge podali čim verneje in čim bolj prepričljivo. Župana Porento in njegovo ženo sta izvrstno podala in prikazala br. Cotič in s. Milkovič. Bratje Muršak, Rojko in Cotič pa so se skrbno lotili naloge, kako čim bolj plastično in dognano izoblikovati smešno zabavno trojko vaških svetnikov. Jakca in Marjanca sta smiselno odigrala br. Milkovič in s. Stihlmeja. V polni meri sta skrbeli za intenzivno razpoloženje, dobro voljo občinstva, ki se je do dobra nasmejalo. Županova hčerka s. D. Požarjeve in učitelj Stempihar br. Milana Perocija sta bili dobro zasnovani in podrobno izdelani podobi, ki sta se povsem uvrstili v celotni izvajalni okvir. V ostalih vlogah so se uspešno in zadovoljivo uveljavili bratje in sestre Zalka Kos, Rudi Gerželj, Jože Kukovec, Zinka Ul ter Nada Pečenkova. Vsi so se potrudili, da bi čim boljše podali svoje vloge in so v tej težnji tudi uspeli, četudi so bili nekateri to pot prvič na odru. Hvaležno pobreško občinstvo ni štedilo s toplimi priznanji članom in članicam pobreške gledališke družine, ki je žela s to neprisljuno, posrečeno veseligrso takšen uspeh, da jo bodo morali v kratkem ponoviti.

Ko omenjamo smotrno, sistematsko kulturno delo pobreškega Sokola, naj dodamo še nekaj vrstic, namenjenih naši pobreški »Zarji«. V teku svojega obstoja in delovanja je mnogo pripomogla k popularizaciji naše lepe pesmi na Pobrežju. Nešteto uspešnih nastopov priča o upravičenosti njenega obstoja in delovanja. Čez zimo se članstvo »Zarje« marljivo pripravlja na jubilejne slovesnosti, ki bodo spomladi 1941. Spominski nastop nam bo pokazal odlike in vrline naše pobreške pesve in glasbene matice, ki se je v teku let razvila do lepe stopnje kulturne dejavnosti in glasbenega poslanstva. Na nedavnem občnem zboru je bil izvoljen tudi poseben odbor, ki naj prouči možnosti, v koliko bi naša pobreška »Zarja« lahko raztegnila svoje kulturno delavnost tudi na druge pogoje, med drugim zlasti na odrsko uestjevanje. Če presodimo namen, ki ga zasleduje naša agila »Zarja«, prihajamo do prepričanja, da bi bilo najbolj smotrno, pravilno in primerno, ako bi skušala doseči »Zarja« svoj namen z uprizarjanjem lažjih spvevot, ki jih Pobrežčani zelo preešamo. Prepričani smo, da bo vztrajna prizadevnost tudi v tem pogledu beležila pozitivne uspehe. Sicer je res, da terjajo priprave za spvevot, četudi lažje vrste mnogo truda in naporov, doseženi uspehi pa bodo najlepše zadovoljevanje za vso skrb in vse napore. V tem pogledu upamo, da nas bo zavedni odbor presenetil z zanimivim, skrbno sestavljenim delovnim programom, ki naj pomaga še bolj in še čvrsteje izgraditi krepko narodno kulturno, nacionalno, prosvetno postojanko na našem Pobrežju. Odziv pri Pobrežčanih bo prav gotovo takšen, da bodo vsi prosvetni pionirji na Pobrežju s tem zadovoljni, saj so Pobrežčani znani po svojem globokem smislu, k ga inajo za kulturne prireditve, živahno društveno razgibanost in plemenito sodevanje.

Cankarjev božiček za vse reveže

Tudi za odrasle! — Potrebna je splošna, izpopolnjena evidenca o ubožnem stanju

Maribor, 10. decembra

Za naše razmere in za čas, v katerem živimo, je naravnost občudovanja vredna bogata zaloga letošnjega božička za ubožno dečo, o čemer smo poročali v večerajšnji številki S tem pa je se obenem sprožilo vprašanje usode tistih odraslih revežev, na katere ne misli noben božiček in ki so v najboljšem slučaju komaj deležni božičkovih zavrnjenih drobtin. Čeprav nimamo na razpolago celotnega seznama vseh dobrodelnih skupin in organizacij, vendar vse kaže, da je večina odraslih revežev tudi za letošnji božič obsojena v svojo revščino za katero pa ne obstoja menda še nobena dobrodelna or-

ganizacija, če pa obstoja, potem se pomoč ne izvaja v tistem obsegu, kakor bi bilo v današnjih težkih časih potrebno. Sicer bi namreč ne bilo tiste samotne slike, ki jo opažamo vsak dan tam ob Strossmajerjevi ulici pred znano visoko hišo, kjer dobivajo okrepčilo vsaj za natušilo slo. To so reveži, ki po svoji domovinski pristojnosti ne spadajo v mesto, ki skrbijo na svoj način le za svoje reveže. Po zakonu pripada sicer ista skrb tudi za okoliške in podeželske občine, kako pa je s tem v praksi, vemo dovolj iz vsakdanjih izkušenj. Prizadevati pa si moramo, da bomo ob spominu na velikega apostola revežev in pozabljenec Ivana Cankarja pri-

no izpopolnili skrb za reveže. Morebiti naj bi prevzel to zadevo Rdeči križ v zvezi z drugimi sorodnimi organizacijami.

V to svrhu je predvsem potrebna izpopolnjena splošna in po možnosti čim temeljitejša preučitavica in kartoteka revežev, predvsem v mestu samem in zlasti onih, ki niso pristojni v Maribor. Seveda je treba pri tem točno ugotoviti, kateri so med njimi resnični siromaki in kateri so delomrznici. To je nujno potrebno, da ne bi bili dejansko potrebni oskudovani na račun nevrednih, ki jih je treba prisilili k poštenemu delu in jih bo potrebi brezobzirno izgnati v pristojne občine. Za prvo pomoč tem resničnim siromakom naj se uporabijo obresti od milijonske naložbe

banovinskega bednostnega sklada. Odstopni primerni delež od glavnice pa naj se uporabi za javna dela, h katerim naj se pritegnejo v prvi vrsti ugotovljeni delomrznici, dočim naj se po nelastni krivdi brezposelnih določilo ob boljši plači tudi boljše dela.

Vsekakor pa bosta aktualno vprašanje sodelovanja vseh človekoljubnih in narodno-obrambnih društev, ki naj s sistematskim izpopolnjevanjem socialnega in narodno domoljubnega skrbstva pripomorejo k temu, da ne bomo videli po Mariboru več prikazni, napol nagih in le za silo pokritih z raševino, ki niti po obrazu niso več človeške. Naj tudi te obče in razveseli vsaj skromen božiček!

Mariborske in okoliške novice

— Knjige Vodnikov družbe so letos povsod deležne pohvale in priznanja. Starim in mladim, dečlanom in mestjanom so prinesle obilo zabave in koristnih, sodobnih naukov. Ker je njih naklada omejena, jih po novem letu ne bo več dobili. Zato se enkrat opozarjamo ljubitelje zanimivega in koristnega čtiva, naj pohite z naročilom, da ne bodo ostali brez letošnjega slovstvenega daru te naše zaslužne ljudske knjižne matice. Vodnikove knjige (Pratiko 1941, povesti »Pod špike« in »Rožna devica« ter poljudno-strokovno knjigo »O rastlinski, ljudski in živalski prehrani«) lahko naročite za 20 dinarjev pri krajevnih poverljivih, v Ljubljani v družini pisarni. Knafeljeva ulica 5, v Mariboru v knjigarni Tiskovne zadruge, Cankarjeva ulica 1, in v Celju pri Upravi »Jutra«. Ko bo izdaja razprodana, bo vse povpraševanje zaman! Zato brž v krog Vodnikovcev!

— Podprmo damše umetnike! Mariborsko kulturno občinstvo kaže živahno zanimanje za Primožič-Zelevo slikarsko razstavo v beli dvorani Sokolskega doma, pa tudi za razstavo »Brazde« v Narodnem domu, ki je bila snodi slovesno otvorjena v navzočnosti številnih prijateljev naše likovne umetnosti. Razstavljajo Golob, Jirak, Kavčič, Kos, Mušič, Šušmelj in Zornik. Oddolžimo se umetniškim prizadevanjem naših slikarjev s čim številnejšim odkupom njihovih slik.

— Nočno lekarniško službo imata ta teden lekarna P. Albaneža v Frankopanovi ulici 18, tel. 27-01, in M. Königova lekarna pri Mariji pomagaj na Aleksandrovi cesti št. 1, tel. 21-79.

— Nova tržnica. Mestna občina je kupila te dni od lesnega trgovca Josipa Felberja stavbno parcelo ob Pristajski ulici za znesek 170.000 din. Nakup te parcele je baje v zvezi z gradnjo nove mestne tržnice, ki si jo naše gospodinjice že vso povojno dobo nestrpno žele. Dasi ta kraj ni najbolj primeren za novo tržnico, bi bilo vendarle želeli, da bi se to pereče vprašanje končno premaknilo z mrtve točke. Sedanji trg je namreč tako raztresen, da so pritožbe gospodinjic povsem upravičene, ker morajo tekat od enega donca do drugega, preden si lahko nabavijo vse, kar rabijo za kuhinjo. Razen nakupa te parcele ni bilo dostojne opaziti še nobenih priprav za gradnjo nove tržnice, dasi so o tem vprašanju tako v javnosti kakor tudi v mestnem svetu že na dolgo in široko razpravljali. Mnogo občanov si je želelo, da bi mestna občina zgradila tržnico ob mostu, kjer gradijo sedaj palačo »Vzajemne zavarovalnice«, če se te želje niso upostevale, naj se sedaj vsaj na novem prostoru, ki je bil za to določen, postavi tržnica in preide končno od obljub k dejanjem. (Del. pol.)

— Mestno poglavarstvo opozarja prodajalce božičnih drevesc, da se mora vsak prodajalec, ki pripelje na trg božična drevesa, izkazati s predpisanim izvornim dovoljenjem. Ta potrdila izdajajo občinski uradi občine, na območju katere so bila drevesca posekana. Tržni organi bodo zaplenili drevesca vsem, ki bi se pri prodaji ne mogli izkazati z izvornim potrdilom.

— 1.400.000 dinarjev bo stalo mestno občno tlakovanje Einspeljerjeve ulice k novemu carskemu poslopju.

— Bogati božiček. Mariborski rotarji so zbrali znesek 50.000 dinarjev, s katerimi bo nakupljeno blago za božično obdarovanje revne obsejne dece.

— Moški podružnici CMD v Mariboru je daroval na mestu venca na grob pok. G. Černovška 100 din za revno obsejno deo G. Fran. Sikaza, glavni tajnik Združenja trgovcev za mesto Maribor.

— Zadnji spomini obnove Narodnega gledališča. Obnova Narodnega gledališča je vsaj na zunaj in na videz gotova. Kako in kdaj bo gotova tudi na znotraj, je vprašanje, h kateremu spada tudi težnja za mrežen vstop iz Slovenske ulice — znameniti vstop, ki so ga poredneži krstili za »Zeleno ograjo gledaliških tigrov«. K temu vstopu na oder in dvorišče spada tudi prehod, ki se sedaj v mrzli zimi najtopleje priporoča pristojni gradbeni oblasti zaradi najbrže pozabljenega tlakovanja. V ostalem je ta prstni prehod v nevarnosti, da mu s čevlji odnesejo vse prst, zlasti ob deževnem vremenu. Še bolj ko vse to pa nas zanima razveseljivo dejstvo, da so te dni končno vendarle odstranili zadnje opornice, ki so se nahajale že drugo leto ob Slovenski ulici na nasprotni strani gledališkega postopja. To je bilo stavbo gradivo, predvsem pa zidna opoka, ki je bila pripravljena že za obnovitveno delo, ki naj bi se bilo pričelo že lani, pa se je potem iz neznanjih vzrokov zavleklo za eno leto. Z odstranitvijo vse te navlake v bližini križišča več prometnih ulic je dobil ta del Slovenske ulice z gledališkim poslopjem vred čisto drugo lice.

— Ko je umrl, je bil okrašen. Poročali smo o neagosti, ki se je pripetila 60letnemu bivšemu trgovcu Francu Nedogu iz Ptulja. Omahlji je na Trgu svobode in se zgledil na tla. Občezal je nezavestno s smrtimi poškodbami, zaradi katerih je kmalu zatem umrl v tukajšnji bolnici. Ko je ležal na nosilnicah na bolniškem hodniku, se je pojavil pri njem mladi možik, ki je drugič zatrijal, da pozna Nedogovo sorodnike. Možakar je potem izginil. Pozneje so ugotovili, da je Nedogu izginila dragocena ura. Tatvine je osumljen možakar, ki ga policija že ima na varnem, ki pa sedaj še tajni krivdo.

— Prekret v preiskavi glede umora v Stanošini. Nedavno smo poročali o drznem razbojništvu v Stanošini pri Podlehniku v Halozah, kjer so našli poneselca Jakca Drobnica ubitega, njegovega brata Andreja pa tako poškodovanega, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Najprej so umora osumili tri Bosance, sedaj pa je 13-letni pastirček Viktor Verlič, ki je stanoval pri bratih in se ni hotel vrniti na njun dom, svoji materi zaural, da mu je Andrej Drobnic zagrozil, da ga ubije, če ga ideja,

da je ubil brata. Andrej in Janez se namreč že dolgo nista razumela in usodnega dne sta se v pijanosti sprla, nato pa stopala. Pri tepežu je obšel Janez mrtve, a tudi Andrej je bil hudo poškodovan. Vzrok temu je bilo dejstvo, da se je hotel Janez poročiti. Andrej pa je nasprotoval. Andreja, ki je nekoliko slaboumen, bodo po ozdravljenju izročili sodišču.

— Nevarno vilmisko tolpo iz Jurovcev, ki je že dalje časa strahovala tamošnje okolice, so izsledili in zaprli. Na čelu te tolpe je bil 22letni France Šprah. Nekateri vlome in tatvine so že priznali, druge tajijo.

— Smrtonevarne puške so dobili 28-letni posestnik Alojzij Klajžer iz Sloma pri Polensaku. V Predragi so fantje popivali v zidnici, naposled po so se stegli in je med prepriom dobil Klajžer več nevarnih sunkov v prsa. Njegovo stanje je zelo resno.

— Za majsko točo v Beli Krajini nabira prispevke neki mož sedaj pred božičnimi prazniki tudi po Mariboru. S seboj ima nabiralo knjigo s potrdili darovalcev in je zelo razdražljiv če se mu takoj ne verjame, da je letos v maju neke of Kolpi res toča tako pobila, da je treba za prizadete posestnike še sedaj pred božičnimi prazniki pobirati prispevke celo po Mariboru. Sprito tega bi bilo potrebno urediti, da se takšno nabiranje ne dopušta brez posebnega dovoljenja lokalnih oblastev.

— Mariborske gospodinjice pozor! Te dni se je pojavil v Mariboru krošnjar, ki ponuja platno, o katerem zatrjuje, da je pravo češko platno. Prodaja ga po 120 din. Ta mlajši možki je ponujal blago v nakup tudi industrijevi ženi g. A. Prodajal ji je 36 m tega platna po 120 din. Gospa je seveda platno kupila, prodajalec pa se je ljubeznivo poslovil. Gospa A. je kmalu uvidela, da je postala žrtve sleparije. Izkazalo se je, da je namreč, da ne gre za češko platno, ampak čisto navadno blago, vredno komaj 60 din meter. Na ta način je bila opeharjena za več ko 2000 dinarjev. Seveda je o tem takoj obvestila policijo, ki se zanimala za sumljivega možakarja. Mariborske gospodinjice se opozarjajo, naj bodo previdne. Nedvomno bo dobitni prodajalec poziskul svojo srečo še kje drugod. V tem primeru naj bodo previdne in naj ne nasledijo ljubeznivih besedam, ampak naj polžeje stražnike in ga opozorijo na usiljivega prodajalca.

— O tem in onem. Izpred neke trgovine na Koroski cesti je bilo natakartel Marici Javnikovi ukraden kolo znamenje »Waffeln« z evid. št. 2—2356. — Zimska plaše je bil ukraden mehaniki pri mestnem gradbenem uradu Vinku Grušniku iz nezaklenjene predsobe v Kacijanarjevi ulici. — Ob zimsko suknjo je tudi upokojenec Anton Škrobar iz Primorske ulice — Ogrado je koleso so našli na plotu nekega vrta ob Ruški cesti. — Zaradi onemoglosti je omahlj blizu francišanske cerkve. — Jožef Domiclej iz Jeroškove ulice. Dobil je poskodbu na glavi. Reševalci so ga prepeljali v bolnico. — Po obrazu in rokah se je ves oparil mizarjev emoletni sinček Joško Čmok, ki se zdravi v bolnici. — Pri teledradi se je poskodoval na glavi 17letni Dušan Marjarič. Policija je prijela nekega Ivana Frica iz Sv. Marjete pri Ptuj. Nadgledoval je goste v neki gostilni, potem pa se svoje čuhe ni maral plačati. Pri zaslišanju se je izkazalo, da ima možakar na vesti najbrže še kaj drugega. — Novi bolniški paviljon v notranjosti že preurejajo, dočim bodo zunanji deli štirinadstropnega poslopja obmetali ob nastopu pomladi. Upati je, da bo paviljon prihodnje leto popolnoma dograjen.

Mariborska gledališča

Sreda, 11. dec. zaprtlo. Četrtek, 12. dec. ob 20.: Plesni večer Moharjeve in Filata, člana ljubljanskega baleta. Red C.

V soboto bo prva operna predstava v sezoni, Verdijev »Fies v maskah«, z gostovanjem gđ. Vere Majdičeve. — Opozorilo. Ponovno se pojavljajo pri raznih strankah v Mariboru ljudje, ki jim pod pretezo umetniških slik vsiljujejo manjvredne izdelke za drag denar. Zato ponovno opozarjamo občinstvo, naj v vsakem primeru od takih ljudi zahteva pisмено potrdilo Umetniškega kluba v Mariboru, da prodajalec nudi umetniško kvalitetne izdelke. — Umetniški klub v Mariboru.

Elektrifikacija koč pod Kopo

Slovenj Gradec, 8. decembra Med Veliko Kopo (1542 m) in Crnim vrhom (1543 m) je važen prehod iz Dravske v Mislinjsko dolino, tako znano veliko sedlo ali, kakor ga ljudstvo splošno naziva, sedlo Pungart (1377 m). Tu stoji v sončnem zatišju Velike Kope, te najlepše gore Pohorja, planinska postojanka Koča pod Kopo, ki ima v 10 sobah 22 postelj in dve skupni spalnici.

Zaradi smotrne ureditve in ker je vse leto oskrbovana, jo planinci in zimski sportniki prav radi posejajo. Pridobila si je že sloves priljublene letovišarske postojanke. Priljubila je pa tudi zaradi lepe okolice, saj je svojevrsni pohorski svet očaruje poleti, praviljen pozimi. Sneg leži do pozne pomladi. Znano je tudi, da so v območju Kope in Črne vrha najidealnejši smuški tereni.

Dasi pa je Koča v splošnem dobro urejena, ji je doslej vendar manjkalo nekaj važnega, to je električne razsvetljave. Zaradi ugodnih vetrovnih prilik se je odbor mislinjskega podružnice SPD, ki je lastnica koč, odločil za napeljevanje elektrike na vetrni

pogon z veternico »Wincharger«. S tem bo pridobila Koča na udobnosti in mikavnosti ter bo še bolj ustrežala sodobnim zahtevam tujeskega prometa. Slovensna razsvetljava bo po Kopo bo v soboto 14. t. m. zvečer. Vabijeni domači in sosedni planinci in planinke kakor tudi smučarji, da prihitite navedena dne na lahko dostopni Pungart.

Iz Krškega

— Miklavzevanje Sokola. V četrtek popoldne je priredil tukajšnji Sokol miklavzevanje za dečo in naraščaj. Velika dvorana je bila do zadnjega kotička polna naših najmlajših bratcev in sester. Takoj po kratki igrici je Miklavž obdaroval vse enako brez izjeme, nato pa so dobili še vsi toplaga čaja in peciva. Kdo bi znal popisati njih veselje. V imenu staršev izrekamo Sokolskemu društvu najpriljubnejšo zahvalo, posebno pa veleindustriju g. Bonacu ter ss. Pfeiferjevi, Staryjevi in vsa ostala, ki so kakorkoli pripomogli, da je bila naša mladina tako lepo obdarovana. Zvečer je Miklavž obdaroval tudi članstvo, ki se je zbralo v prijetni domačnosti.

— S kolom po glavi. Kakor je pri nas že navada, se spori rešujejo kar na hiter način bodisi z nožem ali pa s kolom, kar je pač pri roki. Tako je bilo tudi te dni. Jožef Vodopivec je stisnil, da je Jože Dolac iz Drnovskega po vasi govoril, da je bil z nekim dekletom v gostini. To ga je tako razkrdalo, da se je sklenil maščevati. Na nesrečo ga je kmalu nato srečal ter ga je takoj z besedami napadel, nato pa skočil k bližnji ograji, kjer je odtrgal debelo rotev in ga večkrat udaril po glavi tako, da se je letev zlomila, nakar je z ostankom tolkel po glavi. Dolac, ki mu je napadalec zdrobil lobanjo, so nezavestnega prepeljali v krško občinsko bolnico, kjer so ga za silo operirali, nato pa odpremili v ljubljansko bolnico. Njegove poškodbe so zelo težkega značaja. Zadeva bo prišla še pred sodišče.

— Gluhonemi v Krškem. V nedeljo popoldne so nastopili v Sokolskem domu v Krškem gluhonemi iz Ljubljane. Nabito polna dvorana je pokazala, da vlada med tukajšnjim prebivalstvom veliko zanimanje za te nesrečnike. Po ugodnem govoru, ki je pokazal vso veliko nesrečo teh ljudi, so nam zaigrali dve ljubki igrici, »Zamorrec« in »Oče«. Obe so prav dobro predstavili ter so bili deležni splošnega priznanja, poleg tega pa so si osvojili srca vseh, ki so jih gledali.

Na cesto in v sneg!

Ljubljana, 11. decembra. Razmere v skupnih stanovanjih v stari cukrarni so se v zadnjem času zopet zaostrele. V stanovanjih je bilo nastanjenih več družin z majhnimi otroci, pač ljudje, ki jih je bridka usoda pritisnila prav k tlom. To so družine, ki so se še pred časom veselile bolj ali manj prikladnega stanovanja, ki pa so ga morale opustiti zaradi brezposelnosti rednika in drugih nasreč ter so se lepega dne znašle v svojo ropotijo na cesti. Nekaj dni in noči so v poletnih mesecih ostali zunaj pod milim nebom, kasneje pa so našli streho v stari cukrarni. Tja so prihajali po vrsti, ta s svojo družino prej, drugi kasneje. Pri tem skupnem življenju na skupnih ležiščih so si pripovedovali svoje bridke zgodbe, ženske so odhajale za priložnostnim zaslužkom, po večini brezposelni možki pa so begali okrog za stalnim delom in zaslužkom. Le redko se je pripetilo, da se je ta ali oni lahko odšel in zapustil s svojimi stari cukrarno, ker je našel stalno zaposlitev in si s tem pridobil sredstva za vzdrževanje družine. V zadnjem času je stanovalo v stari cukrarni več družin z otroki, skupno okrog trideset ljudi. Prav te dni pa so prejele vse družine energičen poziv upraviteljskega, da morajo vse prostore na hitro izprazniti. Rok jim je bil postavljen do večerajšnjega dneva. Nenadni ukrep je na vse te bedneže že sprito razmerje, v katerih so, učinkoval naravnost razorno, kar je pač razumljivo. Zunaj je zima, zunaj je mrzota, otrok je običen za silo, starši pa nimajo nikakih sredstev, da bi si v naglici poiskali novo stanovanje, zlasti ne v tako kratkem roku. Večraj so reveži obletali vse instance na magistratu, iskali pomoči tudi drugod, se javili za sprejem pri g. županu, vse pa ni nič zalogo in so bili nekateri že izgnani izpod strehe stare cukrarne, drugi pa bodo, kakor vse kaže, takoj za njimi. Človek se tu vprašuje, kje je še kaj človekoljubnosti, kje so poklonci, da obrisejo otroške solze, kje je sploh ostal človek?...

8 filmskega platna

Kino Uni'v: Dečevje prihaja. Po originalnem naslovu je dečevje v tem ameriškem filmu prišlo in ne prihaja. Res je, da je film široko zasnovan ali monumental, kakor se izraža upravičeno filmska reklama. Kmalu po začetku razpeta dejanja nastane potres, vderajo vode v cvetoče mesto, ki se čez noč izpremeni v ruševine. Elementarna katastrofa je prikazana zelo učinkovito in močno. Po tej katastrofi se začne razvijati osebna drama ženske, ki je vsega naveličana, a se resnično zaljubljuje v ljubezni prav za prav žrtvuje svoje življenje. Junakinja je Myrna Loy s pogljobno, notranje dramatično igrjo, s katero brez običajnega patosa popolnoma uspe. Za oči se učinkovito uveljavlja George Brent, nekam pasiven se zdi Tyrone Power, simpatična je mlada Brenda Joyce. Tudi ta film je narejen po romani, toda polfilmanje romana ni doela uspeha, kar gre v breme režiserja in pisatelja scenarija. Po sredini je film zaradi nefilmskega režiranja s pomočjo dialogov, ki morda v romanu zelo učinkujejo, skoraj dolgočasen. Filmanje po romanu je težavna, zelo težavna stvar, ki se ne posreči vsakomur.

IGRO

PRI BELEM KONJČKU

predvaja SOKOL LJUBLJANA-MOSTE V KINU MOSTE jutri v četrtek ob 20. uri in ne danes, kot je bilo pomotoma javljeno v »JUTRU«

MOZ - BESEDA

— V tem tednu vam ne morem plačati računa. — To ste mi povedali že pretekli teden. — No, ali nisem bil mož-beseda?

Koncert Trboveljskega slavčka ob desetletnici pevskega udejstvovanja

Letos slavi Trboveljski slavček 10letnico svojega delovanja. Tekom katerega si je pridobil nesporne zasluge za razvoj slovenske pevske literature in slovenskega mladinskega petja vobče. Dal je osnovno načrtu negovanju mladinske pesmi in vzoren primer organizacije mladinskih zborov, kar je gotovo za utemeljitev njegovega obstoja in slovesa, ki si ga je pridobil doma in v tujini, dovolj.

Sestava, v kateri je nastopil na svojem jubilejnem koncertu, je pokazala ponovno regeneracijo, ki je od časa do časa zaradi doraščanja mladih pevcev seveda potrebna. Zaradi tega nastanajo kajpak glede enotne zlitosti in kvalitativne izenačenosti zbornih članov majhne motnje, ki takrat niso bile občutne in bodo s popolnim vzrastom poečinov v celoto izginile. Vseokoli predstavljajo zbor, kakršni se je predstavljal, zelo lepo oblikovano telo, ki verno sledi svojem dirigentu v interpretaciji in obvlada tehnične težkote, ki jih staviyo zlasti nekatere pesmi, povsem. Zato je tudi po intonaciji in splošnem točen, tehnično zelo dobro pripravljen in v podajanju živ, kar spričo globine posameznih skladb gotovo ni lahko in pomeni temeljito zmogljivost. Na ponedeljkovem koncertu je izvajal večinoma nov program, ki je zajemal slovensko in češko mladinsko zbornost. V uvodu je zapel Gubčević »Gospodi pomiluj me« in »Slava« ter je bil zlasti v prvi pesmi po koralni čistosti in iskrenosti odlični. Sledila je vsebinski zelo izrazita Adamčičeva »Pesem beračev«, Lajovčević »Veseli koledniki«, moja »Glej, saj ne moreš več«, Osterčeva tonalna in otroškemu duhu dobro prilagojena »Štuparman« ter Škerjančev ilustrativno zanimiv

»Kralj Matjaž« s spremljevanjem klavirja. V drugem delu so Slavčki zapeli pristrčno »Ukolebavko« Miroslava Krejčiča, Pregljevo »Osamljeno domi zvoncek«, ki je, kolikor mi je znano, posneta po ruski narodni, in tri sinove: »Babka« (češki), »Sateček« (hansaški) ter »Vrtina« (slovaški ples), ki so vse značilne po veseli melodiki, prijetnih harmonijah in razgibanih ritmih; iz njih veje tisti pristrčni češki nacionalni duh, ki je vedno in tudi topot izrazil veliko navdušenja. Svoj koncert so pevec zaključili s Tomčevim ritmičnim in melodično interesantno obdelanim »Kolom«. Vodil jih je njihov stalni dirigent Šuligoj z enako ljubeznijo, interpretativno iznajdljivostjo in vzorno pripravljenostjo kot vedno v času njihovega udejstvovanja, s čemer jim je posredoval velike uspehe, ki so jih dosegali ter jih dosegajo tudi danes.

Vmesne scile in solistične točke je pel R. Koritnik, ki je izšla iz zbora in je nekako njegova stalna gostinja. Izvajala je Pavčičeva »Mehurček«, arijo Glide iz Verdijevega »Rigoletta« ter spev Olympie iz Offenbachovih »Hoffmanovih pripovedk«; pokazala je lep tehnični napredek, zlasti v koloraturnih partijah, kjer so ji nastavki sigurni in intonativno zelo čisti. Tudi prednašanje je bilo smiselno in učinkovito. Njo in nekatere zborovske skladbe je spremljal pri klavirju skrbno, lepo prilagojeno dr. D. Švara.

Ves koncert je bil v znamenju jubileja in je občinstvo s svojim navdušenjem izreklo Trboveljskemu slavčku ter njegovemu dirigentu priznanje za 10letno plodovito prizadevanje na polju mladinske zborovske glasbe.

Tatvina pri trvdki Sever pred sodiščem

Maladi tat gob je v slabi družbi zapravlil 50.000 din, za kar se bo pokoril leto dni v zaporu

Ljubljana, 11. decembra. Pred tedni je bila za Ljubljano nekakšna senzacija, ko je policija aretirala mladika, ki je kradel pri trvdki Sever gose in jih prodajal raznim trgovcem s gobami, pa tudi trvdki Sever sami. Pozornost je tatvina zbudila največ zaradi tega, ker so objavili, da je prdrzni tat akademik. To je pa bila pomota, tat ni bil akademik, temveč svoječasno samo učenec neke srednje šole, iz katere pa je bil zaradi slabih uspehov in neprimernega vedenja izključen, je pa eden izmed mladih pustolovcev, ki se radi izdajajo za akademike, kajti ti mladi izturjenci se kaj radi kretajo v družbi deklet in vsaj upajo, da bodo kot akademiki imeli v kavarnah in plesnih dvoranah in na promenadi več uspeha.

Maladi pustolovec je prišel po končani preiskavi na zatožni klopi pred sodnike malega kazenskega senata. Skesano je priznal svoj zločin, zagovarjal se je, da je bil zapeljan in da v takih zadevah ni bil dovolj izkušen, da bi mogel videti v naprej hude posledice.

Predsednik senata mu je odgovoril, da ni bil čisto brez izkušenj, saj je bil pred dvema letoma zaradi tatvine že kaznovan. Fant je namreč takrat zagrešil skoro enako drzno tatvino kakor pri Severju. Odpeljal se je iz Ljubljane na Dolenjsko in med vožnjo izmaknil nekemu sopotniku pleten kovčeg. Ker plena ne bi mogel skriti, saj bi okradenec vedel, da se njegov kovčeg in tat nahajata med vožnjo v vlaknu, je vrge kovčeg skozi okno v nadi, da ga bo kasneje ob progi še našel in odnesel, obenem bi pa odvrnil od sebe sleherni sum. Kovčeg, v katerem je bilo specerijsko blago, je sfrčal skozi okno, toda tatu so opazili in ga na prvi postaji izročili orožnikom. Sodišče mu je tedaj prisodilo za storjeno drzno tatvino 7 mesecev zaporu.

Po prestani kazni se je vrnil v Ljubljano in je dobil službo pri trvdki Sever. Imel je priliko, da začne živeti počestno življenje, bil pa je že v krempjih skrajno slabe družbe. Delo mu ni dišalo in tudi gospoda je hotel igrati. Tako se je protivil, da bi vozil po mestu voziček trvdke, češ, da ga mnogi poznajo in bi se mu smejali. Trvdka ga seveda ni vzela v službo zato, da bi igral gospoda in ga je kmalu nato odpustila. Od tega dne naprej je šla mladika na pot naglo navzdol. Zašel je še v družbo lahkotnikov. Potreboval je denar, da bi igral lahko kavalirja in da bi ugodil svojim pustolovskim željam. Zašel je krasti na prav rafiniran način gose pri svojem prejšnjem delodajalcu. Na to možnost je mislil že tedaj, ko je bil v službi, kajti nekoč je izmaknil ključ od vrat, skozi katera se pride v skladišče.

Več mesecev mu je šel posel gladko izpod rok. Trvdka tatvine ni mogla opaziti, ker ima ogromno zalogo, nad katero je kontrola od dneva do dneva nemogoča. Neovirano je bil v skladišču v zaporu.

jih metal v vrečah na vrt protestantske cerkve in odtod na cesto ob cerkvi, odkoder jih je odpeljal z vozičkom. Kakor vsak tat se je tudi ta nepričakovano ujel. Neki Bizjakov pekovski pomočnik ga je razkrinkal. Tat je zbežal pred stražnikom, a daleč ni mogel bežati. Prijeli so ga in že na policiji je tatvino priznal. Odsedel je okoli 1400 kg gob, vrednih okoli 50.000 din. Trvdka Sever je dobila povrnjenih okoli 25.000 din od trgovcev, ki jim je tat prodajal ukradeni blago.

Denarja je imel na pretek in je temu primerno tudi zapravljal. Najprej se je elegantno oblekel. Nabavil si je več obel, se opremil z raznimi luksuznimi predmeti, kupil si je kolo, fotografski aparat itd. Kavalir je bil od nog do glave in zenske, s katerimi je ponečeval in se vozil okoli, so imele v njegovi družbi vsega dovolj. Oblekel jih je in jih obdaroval z zlatnino.

Obtoženec branilec je povedal, da je bil fant žrtve slabe družbe. Stanoval je nekeje v Ljubljani pri družini, ki je nanj pogubno vplivala. Član te družbe, pod čigar vplivom je bil mladnik, prestaja prav sedaj težjo kazen v ljubljanski kazalnici. V bližino tega zapeljivca so nastanili tudi njegovega učenca, ki mu je senat prisodil leto dni strogega zaporu.

Iz Celia

— c Red sv. Save IV. stopnje, s katerim je bil odlikovan Celjski šahovski klub ob 20-letnici svojega uspešnega delovanja, je v terek dopoldne izročil celjski sreski načelnik klubovemu odboru.

— c Silikarska razstava. V dvorani Mestne hranilnice bo od 15. do 27. t. m. razstava novih del celjskega atd. slikarja prof. Alberta Sirkca. Razstava bo prikazovala v glavnem naš Jadrn v vsej lepoti in življenje dalmatinskih ribičev. Razstavljena bodo po večini olja, pa tudi nekaj akvarelov, skupno okrog 50 del. Razstava bo gotovo zelo privlačna.

— c Razveljavljena sodba. Okrožno sodišče v Celju je 4. junija obsodilo 44-letnega Emanuela Zelinko, prokurista kemične tovarne v Hrastniku, ki je 15. aprila okrog 14. pred tovarniško pisarno ustrelil 39-letnega odpuščenega delavca kemične tovarne Vilka Gačnika, na 2 leti strogega zaporu. Zelinkov zagovornik je vložil revizijo in priziv. Vrhovno sodišče v Ljubljani je sodbo razveljavilo in odredilo novo razpravo, ki bo v ponedeljek 30. t. m. ob 8. zjutraj na okrožnem sodišču v Celju.

— c Razprava proti Alojzu Cimpermanu s Polzele zaradi umora. Pred petčlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju se prične v petek 13. t. m. ob 8. razprava proti 32-letnemu posestniku, gostilničarju in mesarju Alojzu Cimpermanu s Polzele. Cimperman je obtožen, da se je 22. septembra zvečer peljal z vozom brez luči po bano-

vinaki cesti v Parizljah pri Braslovčah, zaradi česar je zavozil z nasprotno stran v njegov voz motorno kolo, na katerem sta sedela mehaniška vajenca Slavko Dinec in Milan Frankovič. Drev se je pri karambolu smrtno ponesrečil, Frankovič pa je dobil hud pretres možganov. Poleg tega je Cimperman obtožen, da je 27. oktobra zvečer v Cahnovi gostilni na Polzele s samokresom ogražal več oseb in pozneje v svoji gostilni s strelom iz samokresa usmrtil svojega mesarskega pomočnika Antona Bratca.

— c Umri je v ponedeljek na Zg. Hudinji pri Celju 54-letni posestnik Franc Jezerinik. Istega dne je umrla v celjski bolnici 34-letna ddnarica Antonija Rakova iz Grobelj pri St. Pavlu pri Preboldu.

— c Nesreča ne počiva. V ponedeljek je padel 19-letni mesarski pomočnik Ferdo Stropnik iz šostanja med vožnjo iz avtomobila in si zlomil levo roko pod komolcem. Istega dne si je 61-letna ddnarica Ana Osojnikova od Sv. Petra pod Sv. go-

rami pri padcu zlomila levo nogo v stegnu. V soboto si je 19-letni delavec Jože Zupanc od Sv. Primoža pri St. Juriju ob juž. žel. pri padcu zlomil levo roko v zapestju. Pri padcu si je v ponedeljek prav tako zlomila levo roko v zapestju 56-letna posestnikova žena Terezija Zličarjeva s Ponikve. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Radioprogram

Četrtek, 12. decembra

Ob 7: Jutranji pozdrav — 7:05: Napovedi, poročila. — 7:15: Pisan venček veselih zvokov (plošče). — 12: Uvertura (plošče) — 12:30: Poročila, objave. — 13: Napovedi. — 13:02: Dvospevi ob spremljavi lutnje. Pojeta gg. Anton Sladoljev in Janez Lipušček, spremlja g. Stanke Prek. — 14: Napovedi, poročila. — 18: Koncert radijskega orkestra — 18:40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič) — 19: Napovedi, poročila, objave. — 19:25: Nac. ura. —

19:50: Deset minut zabave. — 20: Domači kvartet.

Sokol

Sokol v Mostah. Dne 28. novembra je uprizoril dramski odsek veseligr »Pri belem konjčku«. Igra je privabila toliko občinstva, da jih je moralo mnogo oditi brez vstopnic. Bila je prav dobro naštudirana in jo bodo v četrtek 12. t. m. ponovili. Ker bo tudi tokrat velik obisk, vas opozarjamo, da si pravočasno priskrbite vstopnice, ki se dobe pri br. Velkavru v kinu Moste. Začetek ob 20.

SPORT

Kolesarska sekcija ZSK »Hermes« bo imela v nedeljo 15. t. m. ob 9. dopoldne pri Habjanu v Šiški (nasproti Keršiča) letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. K udeležbi vabi sekcija vse članstvo kakor tudi prijatelje kolesarstva. — Odbor.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Freklica, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke

Ivan Legat

Ljubljana. Prešernova ulica 44. Maribor, Vetrinjska 30

MREŽE ZA POSTELJE

dobite najceneje

v Komenskega ulici 34

Izdelovanje posteljnih žičnih vložkov. — Rabljene mreže so sprejmejo v popravilo. 2800

Postužite se

malih oglasov

v

Slov. Narodu

ki so

na cenejši

ZA VSAKO PRILIKO

izpolnite in najcenejša oblačila

si nabavite pri

FRESKER

Sv. Petra cesta 14

STARSI

STAJERSKE PURANE

očistene v teži 4—6 kg po din

22.— kg. pošiljke od 9 kg napre-

jej franco postaja naročnika.

Naročila za takoj in za Božič

sprejema: Josip Lah, Osluševci

pri Ptuj. 59. M.

50 PAR ENTLANJE

azuriranje, vezenje zaves, pe-

riča, monogramov, gumbic. —

Velika zaloga perja po 7.— din.

»Julijana«, Gosposvetska c. 12

in Franciškanska ul. 3. 4. L.

NAMOČENO POLENOVKO

dobite vsak petek pri I. Buzzo-

lini, Za Škofijo, Lingarjeva ul.

2831

KLISEJE

ENO

VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

POUK

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

Strojeписni pouk

Večerni tečaj, pričetek pouka in vpisovanje v ponedeljek 16. t. m. od 6. do 8. ure zvečer. Christofov učni zavod, Domobranska c. 15, tel. 48-43. 2123

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

Trgovci! Dokler je še prilika

založite se s celimi

OREHI IN MEDOM

Dobite jih v

Medarni

Ljubljana, Zidovska ul. 6

Za Božič

kupujte darila

pri

B. RANGUS

kr. dvorni dobavitelj

KRANJ

AVTO

luksuzni ugodno naproday. Gu-

me v odličnem stanju. Poizve

se: Petkovšek, Holzapfova ul.

21. 2830

ZIMSKO SUKNJO

in gozjerne prodam. — Naslov

v upravi. 2829

POZOR

Otroške gumaste škornje, mo-

ške in otroške galoše ter gu-

maste podpetnice vseh števil

imam še vedno na zalogi. Vse

gumaste in usnjene čevlje vam

hitro, poceni in solidno popravi

KLAUŽER, Vošnjakova 4. 2838

POSEST

Beseda 50 par. davek posebej

Najmanjši znesek 8.— din

ISCE SE

v severnem delu dravske bano-

vine in sicer v okolici Maribora,

Ljutomer, Ptuj ali Čakova

ležeče poljedelsko posestvo v

vrednosti din 500.000, plačljivo

takoj pri sklepu kupne pogodbe.

Tozadavne ponudbe poslati

na naslov Marija Smola, Pla-

dina pri Rakeku. 2810

Lepa nevesta pripoveduje, kako je našla LEPOTO IN SREČO

„Še pred mesecem dni sem bila, neznanca in neprilicna“ pravi gospa G...

»S 25 leti sem se začela bat, da bom obse-
dela. Mnogo sem hodila po plesih, a moški,
tako je kazalo, me niso opazili. Neka ma-
teljica, ki se je bila šele pred kratkim, po-
ročila in ki je bila mlajša od mene, mi je
zaupno povedala: »Če hočeš, da se ti bodo
divili moški, moraš predvsem imeti svežo,
čisto kožo in lepo polt. Polzusti tale prase-
netilji recept za lepoto...« In danes mi
Vlado pravi, da za to ima moj sveži, de-
kliški sijajni izgled najprej prilika.

Glejte, kako sem ravnala: vsako noč sem
uporabila lepo rožnato kremo Tokalon, hrano
za kožo. Ta krema vsebuje dragocen ekstrakt
kožnih celic, ki ga je iznašel neki dermatolo-
g svetovnega slovesa. Ta krema hrani in
lenča kožo, ko spite. Zjutraj sem uporabljala
belo, ne mastno kremo Tokalon. V nekaj
dneh je moja koža napravila svežo, čisto in
velurno gladko. Pozitivne pore, zajedalci in
pore — hitro izginili.

Ali »AS« moški smatrajo za privlačno za-
peljivo? Če ne, potem se danes poskrbite za
olepšate svojo kožo, da svoji polti daste no-
vega življenja in privlačnosti s kremo Toka-
lon za hrano kože. Ne zamenjajte kremo To-
kalon z navadnimi kremami za obraz, ki ne
vsebujejo nikakih življenjskih elementov za
hrano kože.

zdravilo. Zdaj ko je zvedel, da ni zastrupljen, je opazil, da se mu moči hitro vračajo. Lahko je že napol vstal v postelji.

— Prav za prav imam absoluten razlog biti za-
strupljen... Kdaj so me našli? In kje so me našli? Vem, da je moje vprašanje smešno, toda drugače ne morem ravnati.

— Dva moža sta te pripeljala z avtomobilom sem v bolnico. Sicer pa sta ti pustila to pismo. — Poiskala ga je v svoji torbici. — Evo, to pismo te bo gotovo zanimalo.

— In še kako me bo zanimalo! — je vzkliknil Townsend in hitro odprečital pismo.

Glasilo se je:

To je moje zadnje pismo, ki vam ga pišem in prav tako je bilo zadnje, da sem vam mogel priskrbeti na pomoč. Moje poslanstvo je tu končano in odslej boste navezani sami nase. Vaša rešitev me je veljala do pot 500 dolarjev. Toliko je zahteval Strongov sluga, da bi mu podtaknil namesto strupa nedolžno uspalno sredstvo. Vendar mi pa ničesar ne dolgujete. Vaše delo je bilo zame vredno mnogo več.

Vaš neznan prijatelj.

Townsend se je prijel za vroče čelo. Položaj mu je postal vedno bolj jasen. Torej je imel njegov neznan prijatelj to neko poslanstvo. On — Townsend — mu je pa storil s svojim delom uslugo, ne da bi vedel za to. Verjetno je temu neznanu oristiku še mnogo bolj nego samemu sebi, kajti v njegovem poslanstvu še nikakor ni bilo mogoče trditi, da bi bilo končano.

Tajna profesoria Morbidusa

Roman

— Potemtakem se pa požurite, Strong. Bil bi vam hvaležen, če bi opravili stvar hitro in brez bolečin.

Strong je prikimal z glavo. Zopet je pozvonil in zopet se je pojavil sluga.

Čez tri minute je sedel Strong za mizo, držeč v roki papirnat zavitek.

— Strup, — je dejal kratko, in natočil v napol prazno Townsendovo čašo likerja. Potem je stresel v liker še tisto, kar je imel v papirju, prašek svetlosive barve in previdno premešal vodo s svojim žepnim nožem.

— Rad bi vam olajšal zadnje trenutke in zato morate imeti vizijo samomora, — položil je uro na mizo — ta strup deluje smrtno in sicer v najkrajšem času. Nobenih bolečin ne boste čutili. Dajem vam dve minuti časa. Če po dveh minutah ne boste popili likerja, sprožim samokres. — Strong je zakasiljal in pripomnil: — Bolje je, da popijete strup, ker bi se lahko zgodilo, da bi moja prva kroga zgrešila vaše srce.

53

Townsend je bulil vanj. Taka je torej smrt. Z velikimi otroškimi očmi in prijateljskim, malone bolečim nasmehom na ustih, potem se je pa oglasil strah, tisti strašni občutek, ki ga je prešinjal in dušil.

— Še šestdeset sekund, — je dejal Strong malone pomilujoče. — Zal mi je Townsenda. — Dvignil je samokres za nekaj centimetrov, tako da je bila cev zdaj namerjena naravnost na Townsendovo srce.

Detektiivo se je zvrtilo v glavi. Mar naj čaka še to zadnjo ubogo minuto? Ne!

Nagla kretnja, zlatožolta tekočina se je zamajala v čaši in nekaj kapljic se je razlilo.

— Bodite brez skrbi, — je šlihal Strongov glas kakor iz daljave, — tudi polovica te čaše zadostuje.

Townsend se je glasno zasmeljal. Potem je pa izpraznil čašico. Vsi predmeti v sobi so začeli izgubljati svojo obliko. Kakor v megli je videl Strongov obraz, ki se je krčlil in pačil v neko ostudno krinko. In naenkrat je zagledal nešteto teh krink. Pred očmi se mu je vedno bolj mračilo. Slednjič se je pa povsem pogreznil v temo.

</